

KAUHAJOEN KAUPUNGIN ARVIOINTIKERTOMUS 2025

1. JOHDANTO	4
2. KAUHAJOEN KAUPUNGIN LUOTTAMUSELINTEN TOIMINTA VUONNA 2025	5
3. TARKASTUSLAUTAKUNTA	6
3.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät ja ulkoinen tilintarkastus	
3.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano	7
3.3 Tarkastuslautakunnan toiminta	8
4. Valtuuskauden 2024 arviointikertomuksen käsittelyn tärkeimmät huomiot	12
5. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arviointi 2025	13
5.1. Kaupungin strategiset tavoitteet	
5.2 Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	
5.3 Talouden tasapainottaminen	
5.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	
6. Konserniyhtiöt	16
6.1 Konserniohjaus ja konserniyhteisöille asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	
6.2 Konserniyhtiöiden tilinpäätösraportointi	16
Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy	
Kauhajoen Vesihuolto Oy	
Kauhajoen Lämpöhuolto Oy	
Kauhajoen Asunnot Oy	17
Kiinteistö Oy Kauhajoen Teknologiakeskus	
Kiinteistö Oy Kauhajoen Liikenneterminaali	
Kauhajoen Tennishalli Oy	
6.3 Kuntayhtymät	17
Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä	
7. Hallintokuntien tavoitteiden toteutumisen ja toiminnan arviointi vuodelta 2025	18
7.1. Kaupunginhallituksen alainen toiminta	
7.1.1 Hallintopalvelut	
7.1.2 Elinkeinopalvelut	
7.2 Kasvatus- ja opetuslautakunta	21
7.3 Hyvinvointilautakunta	24
7.4 Tekninen lautakunta	28
7.5 Rakennuslautakunta	30
7.6 Ympäristölautakunta	31
7.7 Henkilöstö	33
8. Muut havainnot vuodelta 2025	34
9. Seuranta	34
10. Tarkastuslautakunnan yhteenveto ja esitys valtuustolle	35
11. Allekirjoitukset	36

1. JOHDANTO

Tarkastuslautakunta on tutustunut kaupungin ja konserniyhtiöiden toimintoihin sekä arvioinut, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Haastatteluja on tehty talouden ja toiminnan toteutumisen seuraamiseksi. Haastateltavina on ollut kaupunginjohtaja ja johtoryhmän jäseniä sekä kaupungin muita viranhaltijoita. Lautakunta on kuullut myös Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymän työllisyysjohtajaa.

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä kaupungin taseen alijäämä saatiin katettua ja kertyneeksi ylijäämäksi muodostui 1 153 894 euroa. Tilinpäätöksessä 2024 taseen ylijäämä kasvoi 2 180 148 euroon. Talousarvio 2025 valmisteltiin siten, että sopeutustoimien kautta se päättyi 0-tulokseen. Tilikauden tulos jäi kuitenkin alijäämäiseksi 401 765 euroa. Taseen ylijäämä on vuoden 2025 tilinpäätöksen jälkeen 1 778 383 euroa ylijäämäinen.

2. KAUAHAJOEN KAUPUNGIN LUOTTAMUSELINTEN TOIMINTA VUONNA 2025

Kuntien luottamushallinto vaihtui kesken vuoden, kun kuntavaalit pidettiin 13.4.2025. Vuonna 2021 valittu kaupunginvaltuusto kokoontui viimeiseen kokoukseen 26.5.2025.

Alla olevassa taulukossa on Kauhajoen kaupungin luottamuselimet sekä pidettyjen kokousten ja pykälien määrä. Tarkastuslautakunta on tutustunut luottamuselinten pöytäkirjoihin ja kokousmateriaaliin päättämänsä työnjaon mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto valitsi 9.6.2025 pitämässään kokouksessa luottamushenkilöt kaupungin luottamuselimiin. Luottamushenkilöiden velvollisuus on sitoutua tehtäviinsä ja osallistua kokouksiin. Mikäli varsinainen jäsen on estynyt, tulee siitä ilmoittaa hallintosäännön mukaan henkilökohtaiselle varajäsenelle, toimielimen puheenjohtajalle tai sihteerille.

Toimielin	Kokouksien määrä 2025 (2024)	Käsiteltyjen asioiden määrä 2025 (2024)
Kaupunginvaltuusto	6 (5)	91 (67)
Kaupunginhallitus	20 (19)	315 (265)
Kaupunginhallituksen henkilöstö- jaosto	2 (3)	12 (22)
Kasvatus- ja opetuslautakunta	6 (6)	74 (66)
Kasvatus- ja opetuslautakunnan jaosto	0 (2)	0 (2)
Hyvinvointilautakunta	7 (7)	70 (67)
Tekninen lautakunta	14 (9)	135 (88)
Rakennuslautakunta	5 (5)	38 (31)
Ympäristölautakunta	6 (8)	62 (70)
Keskusvaalilautakunta	8 (4)	44 (24)

3. TARKASTUSLAUTAKUNTA

3.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät ja ulkoinen tilintarkastus

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta on laatinut tämän arviointikertomuksen kuntalain 121 §:n mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto on valinnut kokouksessaan 13.12.2021 § 103 tilintarkastusyhteisöksi toimikaudelle 2022–2025 KPMG Oy Ab:n. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut Mari Säynätjoki (HT- ja JHT-tilintarkastaja).

Kaupunginvaltuusto on valinnut kokouksessaan 3.11.2025 § 74 tilintarkastusyhteisöksi seuraavalle toimikaudelle 2026–2029 KPMG Oy Ab:n. Vastuullisena tilintarkastajana toimii edelleen Mari Säynätjoki (HT- ja JHT-tilintarkastaja).

3.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakuntaan kuuluu viisi jäsentä, joista kuntalain mukaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava valtuutettuja.

Kauhajoen kaupunginvaltuusto on valinnut 16.8.2021 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2021–2025 ja 9.6.2025 toimikaudeksi 2025–2029.

Tarkastuslautakunnan jäsenet:

Valtuustokausi 1.8.2021–31.5.2025:

Puheenjohtaja:
Hakola Taija
varajäsen Kuusisto Raija

Varapuheenjohtaja:
Muurimäki Mika
varajäsen Ojaniemi Markku

Jäsenet:
Ala-Kokko Antti
varajäsen Ahola Heikki

Ala-Pantti Eija
varajäsen Nummijoki Päivi

Laitila Timo
varajäsen Luoma-Nirva Keijo

Valtuustokausi 1.6.2025–31.5.2029:

Puheenjohtaja:
Kuusisto Juha
varajäsen Hakola Taija

Varapuheenjohtaja:
Penttala Anne
varajäsen Kuusisto Raija

Jäsenet:
Ahola Heikki
varajäsen Malm Jenna

Ala-Pantti Eija
varajäsen Marttila Hannu

Muurimäki Mika
varajäsen Ojaniemi Markku

Lautakunnan varsinainen jäsen Antti Ala-Kokko menehtyi 2.3.2025. Kaupunginvaltuusto valitsi kokouksessaan 25.3.2025 tarkastuslautakunnan varsinaiseksi jäseneksi Heikki Aholan ja varajäseneksi Tarja Tapanaisen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Esteellisyydet arviointikertomuksen laadinnassa:

- Ei esteellisyyksiä.

Sihteerinä on toiminut talous- ja hallintosihteeri Sari Antinluoma. Varalla on ollut toimialasihteeri Jaana Korkeamäki.

3.3 Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2025 aikana 12 kertaa ja vuoden 2026 kevään aikana 9 kertaa.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin kohteina ovat olleet kaikki hallintokunnat, erityisesti talouden tasapainottaminen, sisäinen tarkastus, riskien hallinta sekä konserniohjaus. Lautakunta on kuullut hallintokuntien johtajia ja muita vastuuhenkilöitä sekä Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymän työllisyysjohtajaa.

Tarkastuslautakunta 5.5.2026: Kuvassa portaita ylöspäin: vasemmalla puheenjohtaja Juha Kuusisto, jäsen Mika Muurimäki ja jäsen Heikki Ahola sekä oikealla varapuheenjohtaja Anne Penttala, jäsen Eija Ala-Pantti ja sihteeri Sari Antinluoma.

Lautakunnan käsittelemät merkittävimmät asiat:

Kokousaika	Käsiteltyt asiat	Arviointimenetelmä
Vuosi 2025		
16.1.2025	Kaupunginjohtajan haastattelu	Haastattelu: kaupunginjohtaja Niku Latva-Pukkila
	Ympäristöpäällikön haastattelu	Haastattelu: ympäristöpäällikkö Tiia Laamanen
	Teknisen johtajan haastattelu	Haastattelu: tekninen johtaja Harri Virtanen
	Tilintarkastajan väliraportti vuodelta 2024	Esittelijä: tilintarkastaja Mari Säynätjoki
	Hallintokuntien selvitykset arviointikertomuksen käsittelystä koskien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista vuonna 2023	
19.2.2025	Hallintojohtajan haastattelu	Haastattelu: hallintojohtaja Sami Kiukkonen
	Hyvinvointijohtajan haastattelu	Haastattelu: hyvinvointijohtaja Eija Liikamaa
	Kasvatus- ja opetusjohtajan haastattelu	Haastattelu: kasvatus- ja opetusjohtaja Lari Marjamäki
	Arviointikertomuksen aloittaminen	
21.3.2025	Kaupunginjohtajan haastattelu	Haastattelu: kaupunginjohtaja Niku Latva-Pukkila
	Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä Vuoksen työllisyysjohtajan haastattelu	Haastattelu: työllisyysjohtaja Anu Salmela, Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä Vuoksi
	Työnjako päätösten seurantaan vuodelle 2024	
	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
4.4.2025	Hallintojohtajan haastattelu	Haastattelu: hallintojohtaja Sami Kiukkonen
	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
25.4.2025	Sidonnaisuusilmoitusten käsitteleminen	
	Tilintarkastajan loppuraportti ja tilintarkastuskertomus vastaanotettu	Esittelijä: tilintarkastaja Mari Säynätjoki
	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
7.5.2025	Rakennustarkastajan haastattelu	Haastattelu: rakennustarkastaja Esa Alapiha
	Sidonnaisuusrekisteri valtuustolle	
	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
9.5.2025	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
14.5.2025	Arviointikertomus valmis	
	Kauhajoen kaupungin vuoden 2024 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen	
19.5.2025	Arviointikertomuksen luovutus kaupunginvaltuustolle ja kaupungin johdolle	Vastaanottajat: valtuuston puheenjohtaja Lasse Hautala ja hallintojohtaja Sami Kiukkonen

Kokousaika	Käsiteltyt asiat	Arviointimenetelmä
19.8.2025	Tarkastuslautakunnan järjestäytymiskokous	
	Sidonnaisuusilmoitusten käsitteleminen	
16.9.2025	Sidonnaisuusilmoitusten käsitteleminen	
	Tilintarkastuspalvelujen kilpailuttaminen kaudelle 2026–2029	
	Kaupunginjohtajan haastattelu	Haastattelu: kaupunginjohtaja Niku Latva-Pukkila
	Kauhajoen kaupungin tilintarkastussuunnitelma 2025	Esittelijä: tilintarkastaja Mari Säynätjoki
	Tarkastuslautakunnan työohjelma vuodelle 2025	
	Sidonnaisuusilmoitusten käsitteleminen	
	Hallintopalvelut / tarkastuslautakunnan talousarvio 2026	
21.10.2025	Hallintojohtajan haastattelu	Haastattelu: hallintojohtaja Sami Kiukkonen
	Sidonnaisuusilmoitusten käsitteleminen ja sidonnaisuusrekisteri valtuustolle	
	Tarkastuslautakunnan työohjelma vuodelle 2025	
	Tilintarkastuspalvelujen kilpailuttaminen kaudelle 2026–2025	
25.11.2025	Kasvatus- ja opetusjohtajan haastattelu	Haastattelu: kasvatus- ja opetusjohtaja Lari Marjamäki
	Teknisen johtajan, kiinteistöpäällikön ja kunnossapitopäällikön haastattelu	Haastattelu: tekninen johtaja Harri Virtanen, kiinteistöpäällikkö Kimmo Järvinen ja kunnossapitopäällikkö Eetu Myllyniemi
	Kaupungin toimialojen ja konsernin selvitykset arviointikertomuksen käsittelystä koskien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista vuonna 2024	
	Sidonnaisuusilmoitusten käsitteleminen	
	Tarkastuslautakunnan työohjelma vuodelle 2025	

Kokousaika	Käsitellyt asiat	Arviointimenetelmä
Vuosi 2026		
13.1.2026	Tilintarkastajan väliraportti vuodelta 2025	Esittelijä: tilintarkastaja Mari Säynätjoki
	Tilintarkastustoimeksiannon vahvistuskirje / sopimus	
	Sidonnaisuusilmoitusten käsitteleminen	
	Tarkastuslautakunnan työohjelma vuodelle 2026	
	Tutustumiskäynti Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä Vuoksiin	Tutustumiskohde / haastattelu: vs. kuntayhtymän johtaja, rehtori Esko Lehtimäki, koulutusjohtaja Satu Tammi ja työllisyysjohtaja Anu Salmela
3.2.2026	Hallintojohtajan haastattelu	Haastattelu: hallintojohtaja Sami Kiukkonen
	Kasvatus- ja opetusjohtajan haastattelu	Haastattelu: kasvatus- ja opetusjohtaja Lari Marjamäki
	Arviointikertomuksen aloittaminen	
	Tarkastuslautakunnan työohjelma vuodelle 2026	
10.3.2026	Kauhajoen Vesihuolto Oy:n toimitusjohtajan haastattelu	Haastattelu: toimitusjohtaja Joni Vihanta
	Sidonnaisuusilmoitusten käsitteleminen	
	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
	Hyvinvointijohtajan haastattelu	Haastattelu: hyvinvointijohtaja Niina Kiprianoff
	Tarkastuslautakunnan työohjelma vuodelle 2026	
7.4.2026	Tutustumiskäynti kirjastotalon rakennustyömaalle	
	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
	Tarkastuslautakunnan työohjelma vuodelle 2026	
27.4.2026	Tilintarkastajan loppuraportti ja tilintarkastuskertomus vastaanotettu	Esittelijä: tilintarkastaja Mari Säynätjoki
	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
28.4.2026	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
	Tarkastuslautakunnan työohjelma vuodelle 2026	
5.5.2026	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
6.5.2026	Arviointikertomuksen laatimista jatkettu	
18.6.2026	Kauhajoen kaupungin vuoden 2025 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen	
	Arviointikertomuksen luovutus kaupunginvaltuustolle ja kaupungin johdolle	Vastaanottajat: valtuuston puheenjohtaja Lasse Hautala ja hallintojohtaja Sami Kiukkonen
	Tarkastuslautakunnan työohjelma vuodelle 2026	

4. Valtuuskauden 2024 arviointikertomuksen käsittelyn tärkeimmät huomiot

Kaupunginvaltuusto käsitteli 26.5.2025 tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2024. Samalla se velvoitti hallintokunnat ja konserniyhtiöt käsittelemään arviointikertomuksen, ryhtymään osaltaan toimenpiteisiin esille nostettujen asioiden korjaamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi sekä raportoimaan tehdyistä toimenpiteistä tarkastuslautakunnalle lokakuun 2025 loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta hyödyntää saatua tietoa tulevaisuuden arvioinnissa.

Kauhajoen kaupungin toimielimet:

Kasvatus- ja opetuslautakunta

on 20.8.2025 § 47 kokouksessaan merkinnyt tiedokseen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja siihen sisältyvät havainnot.

Tekninen lautakunta

on 26.8.2025 § 90 kokouksessaan merkinnyt tiedokseen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja siihen sisältyvät havainnot.

Ympäristölautakunta

on 27.8.2025 § 37 kokouksessaan merkinnyt tiedokseen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja siihen sisältyvät havainnot.

Hyvinvointilautakunta

on 28.8.2025 § 44 kokouksessaan merkinnyt tiedokseen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja siihen sisältyvät havainnot.

Kaupunginhallitus

on 6.10.2025 § 246 kokouksessaan merkinnyt tiedokseen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja siihen sisältyvät havainnot sekä antanut tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

- Hallintopalvelut merkitsevät tiedoksi tarkastuslautakunnan erinomaisen huomion liittyen kuntalaisten yhdenvertaisuuteen palvelujen siirtyessä yhä enemmän digitaalisiksi. Kaupungin palvelujen tulee olla kaikkien kuntalaisten saavutettavissa. Ennakkovaikutusten arviointi on tärkeää, kun tehdään päätöksiä uusien digitaalisten palvelujen käyttöönotosta.
- Elinkeinostrategian päivitys on tarkoitus toteuttaa kaupungin strategian päivityksen valmistuttua. Tavoiteaikataulun mukaan elinkeinostrategia päivitetään vuoden 2026 aikana.

- Geopark-keskus Kauhajoen Kulttuuritalolle on tarkoitus avata vuoden 2026 alkupuoliskolla. Keskusta tullaan hyödyntämään osana kuntamarkkinointia.

- Painettua materiaalia tai viestintää tehdään kohdistetusti, jos arvioimme kohderyhmä huomioiden sen olevan tarpeellista. Pääosin elinkeinopalveluiden viestintä tulee jatkossakin olemaan sähköisessä muodossa sen kustannustehokkuuden, nopeuden ja laajan potentiaalisen tavoitettavuuden vuoksi.

Rakennuslautakunta

on 21.10.2025 § 21 kokouksessaan merkinnyt tiedokseen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja siihen sisältyvät havainnot.

Konserniyhtiöt ja kuntayhtymät:

Seuraavat konserniyhtiöt ovat kokouksessaan merkinneet tiedokseen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja siihen sisältyvät havainnot:

- Kauhajoen Asunnot Oy 27.6.2025 § 11
- Kauhajoen Vesihuolto Oy 18.8.2025 § 34
- Kauhajoen Lämpöhuolto Oy 19.11.2025 § 47.

5. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arviointi 2025

5.1. Kaupungin strategiset tavoitteet

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 8.12.2024 § 83 hyväksynyt talousarvion yhteydessä vuodelle 2025 kaupungin strategiset pääpainopisteet ja tavoitteet, jotka on soveltaen esitetty eri hallinnonalojen talousarviossa. Vastuualueet ovat määritelleet strategisten painopisteiden saavuttamiseksi tehtävät toimenpiteet ja tulosten mittauksesta kertovat mittarit asiakas-, henkilöstö- ja talousnäkökulmista.

Tarkastuslautakunta on arvioinut toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla tuloskorttien pohjalta. Tuloskorttien avulla tapahtuva seuranta edellyttää jatkuvaa ja säännöllistä vastuualueiden yksiselitteistä ja konkreettista raportointia tavoitteiden toteutumisesta numeroina, taulukkoina ja muutoin yksilöitynä sekä vertailuna talousarvioon ja aiempiin vuosiin.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

5.2 Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Talousarviossa olennaisimmat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on laadittu kuntalain (410/2015) perusteella. Tilinpäätöksessä 2025 on huomioitu kuntalain määräykset ja siirtymäsäännökset.

Lautakunnat ovat esittäneet toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet hallintokuntien talousarvion yhteydessä. Taloudelliset ja toiminnan muutokseen tähtäävät tavoitteet ovat painottuneet tarkan talouden ja tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden tekemiseen. Hallintokunnat ovat omissa toiminta- ja taloussuunnitelmissaan huomioineet tiukan taloudenpidon tarpeita. Kaikki asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet eivät toteutuneet.

5.3 Talouden tasapainottaminen

Kaupunginhallitus asetti 7.10.2024 §189 taloustyöryhmän talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025–2028 raamin valmistelua varten. Talouden tasapainottamistyö on jatkunut toukokuulla 2025 hyväksytyn taloustyöryhmän loppuraportin pohjalta. Loppuraportti ohjasi talousarvioprosessia syksyllä 2025. Talousarvioprosessin aikana syyskuulla kaupunginhallitus käynnisti yhteistoimintamenettelyn, jonka tavoitteena on 1,5–2,5 miljoonan euron henkilöstösäästöt vuosille 2026–2029.

Kaupunki sai verotuloja 28 177 483 euroa ja valtionosuuksia 11 066 562 euroa. Verotuloja kaupunki sai 1 799 670 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Valtionosuuksia saatiin 1 181 378 euroa edellisvuotta enemmän.

Kauhajoen kaupungin tilinpäätös oli vuonna 2025 alijäämäinen 401 765 euroa. Kaupungin lainakanta oli taseen tunnuslukujen mukaan 65 715 862 euroa, vähennystä edelliseen vuoteen 1 282 537 euroa. Lainakanta/asukas oli 5 284 euroa, laskua edelliseen vuoteen 68 euroa/asukas. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 31.12.2025 Kauhajoen asukasmäärä oli 12 436. Väestö väheni edellisestä vuodesta 88 henkilöllä.

Konsernin lainamäärä oli yhteensä noin 91 384 000 euroa, 7 348 euroa/asukas. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 97 euroa/asukas.

Vuoden 2025 alijäämän kirjaamisen jälkeen kaupungin taseeseen kertynyt ylijäämä oli 1 778 383 euroa, kun vuotta aiemmin oli ylijäämää 2 180 148 euroa. Taseen ylijäämä oli 143 euroa/asukas, vuotta aiemmin ylijäämä oli 174 euroa/asukas.

5.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kaupunginvaltuusto on päättänyt 28.6.2021 § 48 konserniohjeesta ja 4.10.2021 / § 86 sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeesta. Konserniohje on tullut voimaan 1.8.2021 alkaen ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje 4.10.2021 alkaen.

Kaupunginvaltuustossa hyväksyttiin 9.12.2024 § 61 ja päivitettiin 26.5.2025 § 26 hallintosäännön muutokset. Päivitetty hallintosääntö tuli voimaan 1.7.2025. Hallintosäännön 10. luvun § 78–81 mukaisesti kaupunginvaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen linjaukset, tavoitteet ja osa-alueet sekä niiden toimeenpano-, seuranta- ja arviointimenettelyt. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä;

1) hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,

2) valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä

3) antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

4) vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan,

5) hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta,

6) vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan sekä

7) hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion

Kaupunginvaltuusto vahvisti 26.11.2018 § 64 poistosuunnitelman perusteiden ja poistoaikojen päivityksen sovellettavaksi 1.1.2019 alkaen. Suunnitelma vastaa kirjanpitolautakunnan yleisohjetta. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Kaupungin hallituksen päätöksellä on vuosittain päivitetty peruskorjattujen rakennusten poistoaikoja.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 8.12.2025 § 81 velkasaatavien ja osakkeiden alaskirjauksesta. Konkurssiin 3.7.2025 asetetun Kiinteistö Oy ProParkin velkasaatavien (287 590 euroa) ja 28.8.2025 konkurssiin asetetun Lakea Oy:n osakkeiden (10 091 euroa) alaskirjaukset heikentävät kaupungin vuoden 2025 tulosta yhteensä 297 681 euroa.

Yhteenveto toimialojen saatavien käsittelystä vuonna 2025:

	Lyhyet myyntisaamiset luottotappioiksi € (konkurssi)	Perinnästä poistettavat saatavat €
Kasvatus- ja opetuslautakunta 19.11.2025 § 69		15 534,46
Hyvinvointilautakunta 26.11.2025 § 65		958,00
Tekninen lautakunta 17.2.2026 § 7	73 659,45	
	73 659,45	15 534,46

Tarkastuslautakunnan arvio

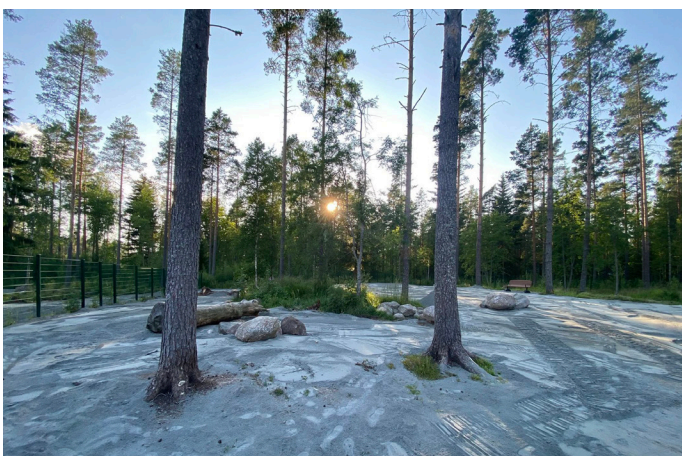
Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin toiminnassa toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaisia menettelytapoja. Tarkastuslautakunta toteaa, että jokainen kaupungin henkilöstön jäsen omalla paikallaan ja tehtävässään on osa kaupungin sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa. Kaupungin tilinpäätös 2025 sisältää selonteon kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupungin vakuutukset on kilpailutettu vuonna 2020.

Tarkastuslautakunta toteaa edelleen, että kaupungin saatavien perintään pitää suhtautua kriittisemmin ja reaaliaikaisemmin.

Kaupungin tapahtumia ja toimintaa vuoden varrelta:

Kevättalvella järjestettiin perinteinen Kauha-Hiihto ja kansainvälisiä vieraita oli tutustumassa elintarviketeollisuuteen.

Männikön alueella sijaitseva koirapuisto sai uuden pinnoitteen kesän päätteeksi. Elokuussa järjestettiin Kauhajoki-festarit. Samassa yhteydessä juhlittiin myös Kauhajoki-päivää.

Geopark-keskuksen viimeistelyjä tehtiin loppuvuodesta, ja keskus avataan yleisölle huhtikuussa 2026. Painisalilla järjestetyt perheliikuntapäivät ovat olleet suosittuja.

6. Konserniyhtiöt

6.1 Konserniohjaus ja konserniyhteisöille asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

KONSERNIYHTIÖT
Tavoitteiden toteuminen / kaupungin omistusosuus
Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy 51,15 % * tulos 0 €
Kauhajoen Vesihuolto Oy 97,67 % * ylijäämä 68 647 €
Kauhajoen Lämpöhuolto Oy 100 % * alijäämä 113 020 €
Kauhajoen Asunnot Oy 100 % * ylijäämä 41 €
Kiinteistö Oy Kauhajoen Teknologiakeskus 68,06 % * alijäämä 57 084 €
Kiinteistö Oy Kauhajoen Liikenneterminaali 84,03 % * ylijäämä 5 938 €
Kauhajoen Tennishalli Oy 100 % * ylijäämä 2 221 €

Kaupunginvaltuusto hyväksyy konserniohjeen sekä määrittää kaupungin tavoitteet ja omistajapolitiikan linjaukset. Talousarviosta ja taloussuunnitelmasta päättäessään kaupunginvaltuusto asettaa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen ja yhtiöiden strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 28.6.2021 § 48 sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 4.10.2021 § 86 ja hallintosäännön 9.12.2024 § 61, päivitys 26.5.2025 § 26.

6.2 Konserniyhtiöiden tilinpäätösraportointi

Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy

Yhtiön toimialaan kuuluvat ICT-alan palvelut, puhelinvastauspalvelut ja talous- ja henkilöstöhallinnon toimistopalvelut sekä näihin liittyvät asiantuntijapalvelut osakunnille ja -yhtiöille. Vuoden 2025 lopussa henkilöstöä yhtiössä on 32 työntekijää. Henkilöstöstä eläköityi 2 työntekijää vuoden 2025 aikana.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2025 on 4 207 668 euroa. Tilikauden tulos oli 0 euroa. Taseen loppusumma on 1 075 236 euroa ja oma pääoma yhteensä on 238 948 euroa.

Kokonaisuutena vuosi 2025 on ollut yhtiölle vakaa toimintavuosi. Palvelutuotanto on toiminut suunnitellusti, talous on pysynyt hallinnassa ja strategian mukainen kehittämissyö on edennyt. Uutena asiakkaana tuli Siikaisten kunta ja Laihian osalta yhteistyö laajeni.

Kauhajoen Vesihuolto Oy

Yhtiön päätavoite on muodostaa vesihuoltoa koskevan lainsäädännön vaatimusten ja hengen mukainen vesilaitos, joka vastaa sille määritellyllä toimialueella kattavasti vesihuollon järjestämisestä. Yhtiöllä on eri toimialueet puhdasvesi-, jätevesi- ja sadevesitoiminnoille. Henkilöstön määrä on 14.

Kauhajoen Vesihuolto Oy:n vuoden 2025 talous ja investoinnit saatiin katettua liiketoiminnan tulorahoituksella. Vesilaitoksen ja viemärlaitoksen perusmaksuja korotettiin 1.1.2026. Korotus oli keskimäärin noin 15 %. Tulos oli positiivinen yhteensä 68 647 euroa. Tilikauden voitosta siirretään 6 890 euroa uudistus- ja laajennusrahastoon ja loput siirretään edellisten tilikausien voitto/tappiutilille.

Kauhajoen Lämpöhuolto Oy

Yhtiöjärjestyksen § 2 mukaisesti yhtiön toimialana on omistaa ja hallita lämpölaitoksia ja tähän liittyviä lämmönjakokanavistoja sekä tuottaa lämpöenergiaa ja myydä sitä. Henkilöstön määrä on kahdeksan.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön toiminnan tuottama mahdollinen voitto käytetään yhtiön harjoittaman toiminnan kehittämiseen. Vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan yhtiön toiminnasta on syntynyt tappiota 113 020 euroa. Se mukaan luettuna yhtiön jakokelpoinen vapaa oma pääoma on 3 010 920 euroa. Hallitus esitti yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta ja että tulos siirretään edellisten tilikausien voitto/tappiutilille.

Kauhajoen Asunnot Oy

Yhtiö toteutti kertomusvuonna toimintansa tarkoitusta ja tarjosi omakustannusperusteisesti hinnoiteltuja vuokra-asuntoja asunnontarvitsijoille Kauhajoella. Yhtiöllä ei ole työsuhteessa olevaa palkattua henkilöstöä. Yhtiö on ulkoistanut hallinnon hoidettavaksi Suupohjan Tili-Isäntä Ky:ssä.

Huoneistojen käyttöaste jäi tilikaudella 75,98 prosenttiin, mikä heijastui yhtiön vuokratuottoihin ja taloudelliseen kokonaistilanteeseen. Yhtiön tilikauden 2025 tuloksen käytöstä päätetään tulevassa yhtiökokouksessa. Hallituksen esitys oli, että tilikauden voitto 41 euroa siirretään voitto- ja tappiotilille ja että osinkoa ei jaeta.

Kiinteistö Oy Kauhajoen Teknologiakeskus

Kauhajoen Teknologiakeskus Logistia tarjoaa toimi- ja kokoustiloja sekä muita palveluita yrityksille ja yhteisöille. Yhtiöllä on yksi vakituinen toimihenkilö.

Tilinpäätös 2025 osoittaa tappiota 57 084 euroa. Hallitus esitti yhtiökokoukselle, että tulos kirjataan kokonaisuudessaan tilille voitto/tappio edellisvuosilta, eikä osinkoa jaeta.

Kiinteistö Oy Kauhajoen Liikenneterminaali

Yhtiön toiminnan tarkoitus on kirjattu yhtiöjärjestyksen toimialaa koskevaan pykälään. Yhtiö omistaa ja hallinnoi Vinkkeli-nimistä tilaa ja sille rakennettua liike-, toimisto- ja varastotilaa. Yhtiöllä ei ole työsuhteessa olevaa palkattua henkilöstöä. Yhtiö on ulkoistanut hallinnon hoidettavaksi Suupohjan Tili-Isäntä Ky:ssä.

Hallitus esitti, että tilikauden voitto 5 938 euroa siirretään voitto- ja tappiotilille ja että osinkoa ei jaeta.

Kauhajoen Tennishalli Oy

Kauhajoen Tennishallin Oy:n toiminnan tarkoituksena on ns. omakustannushintaan mailapeliä pelaamisen mahdollistaminen paikkakunnalla. Tennishallissa on mahdollista pelata tennistä, sulkapalloa, pickleballia ja pingistä. Tennishallia käytetään monipuolisesti myös esim. pesäpallon, kahvakuulatreenin, voimatreenin ja ryhmäliikunnan harjoittelupaikkana talvikautena. Yhtiöllä ei ole palkattua henkilökuntaa.

Yhtiön tilinpäätöksen mukaan vuoden 2025 tilikauden tulos on 2 221 euroa. Kauhajoen kaupunki osti loppuvuonna Kauhajoen Tennisseura ry:ltä niiden omistuksensa olleet osakkeet, 50 kpl, ja näin kaupungin omistusosuus nousi 100 %.

6.3 Kuntayhtymät

Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä

Kauhajoen kaupungin osuus peruspääomasta on 53,00 %. Perussopimuksen mukaan Kauhajoen kaupunki maksaa 5 % kauhajokisten työntekijöiden palkkasummasta koulutuskuntayhtymälle. Opetusministeriö maksaa oppilaista valtionosuutta, joka on oppilaitoksen pääasiallinen tulonlähde.

Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymän vuoden 2025 tilikauden tulos oli 311 759 euroa ylijäämäinen, mikä on 261 202 euroa talousarviota parempi. Toimintakate oli 1 185 590 euroa ja vuosikate 987 265 euroa.

Toimintatuotot olivat yhteensä 12 751 319 euroa, mikä on 1 000 939 euroa talousarviota parempi. Tuloksen merkittävään parantumiseen on vaikuttanut työllisyysalueen saama kertaluonteinen rahoituserä 800 000 euroa. Toimintakulut olivat 11 565 729 euroa ja ylittivät talousarvion 423 830 eurolla.

Henkilöstöhallinnan näkökulmasta vuoden 2025 aikana tapahtui suuria muutoksia. Työllisyysalueen toiminnan käynnistyminen vuoden alusta ja siihen liittyvä lainsäädännön uudistus sekä kuntien muuttunut rahoitus- ja järjestämisvastuu toivat muutoksia Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymän henkilöstöorganisaatioon. Kuntayhtymän ohjeistuksia ja toimintaprosesseja on tarkasteltu ja uudistettu vastaamaan muuttuneen organisaation tarpeita. Vuoden aikana kuntayhtymässä valmisteltiin ja otettiin käyttöön uusi KVTES:n tasopalkkajärjestelmä.

Kuntayhtymässä katsotaan luottavasti tulevaisuuteen, vaikka tunnistetaan rahoituksessa tapahtuvat leikkaukset valtionosuuksiin ja ikäluokkien pienentyminen tulevien vuosien aikana.

Tarkastuslautakunnan arvio

Konserniyhteisöjen raportointi on toteutettu osana kaupungin hallinnon seurantajärjestelmää. Konserniyhteisöt ovat antaneet neljä kertaa vuodessa raportin toiminnastaan kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle. Konserniyhteisöjen hallinnossa olevat kaupungin edustajat raportoivat suullisesti kaupunginhallitukselle tai ao. lautakunnalle yhteisöjen toiminnan kannalta merkittävistä valmisteilla olevista asioista sekä päätöksenteosta. Konserniyhtiöiden lainakannalla on pääsääntöisesti kaupungin takaus. Nämä vastuut on tärkeä huomioida omistajapolitiikan linjauksissa. Omistajaohjaus vuodelta 2021 olisi syytä päivittää ajan tasalle valtuustokausittain.

Kaupungin konserniyhtiöiden tulokset ovat eritasoisia. Tarkastuslautakunta katsoo, että yhtiöiden tileillä olevia varoja olisi syytä sijoittaa mahdollisimman tuottavasti, tai vaihtoehtoisesti selvittää, voivatko konserniyhtiöt rahoittaa toisiaan vähentääkseen korkomenoja vieraasta pääomasta.

7. Hallintokuntien tavoitteiden toteutumisen ja toiminnan arviointi vuodelta 2025

7.1. Kaupunginhallituksen alainen toiminta

Tilinpäätös 2025

Kaupunginhallituksen (hallinnon toimialan) talouden toteuma vuonna 2025 yhteensä:

Kaupunginhallitus / hallinto- ja elinkeinopalvelut - toimintakate							
				Poikkeama €			
TP 2024	TA 2025	muutos	TA 2025 +muutos	TP 2025	Muutos % 2024-2025	TA+m / toteuma	Muutos € 2024-2025
-5 787 674	-6 992 262	-180 000	-7 172 262	-6 981 013	20,6 %	-191 249	1 193 339

Hallintopalvelujen talouden toteuma vuonna 2025:

Kaupunginhallitus / hallintopalvelut - toimintakate							
				Poikkeama €			
TP 2024	TA 2025	muutos	TA 2025 +muutos	TP 2025	Muutos % 2024-2025	TA+m / toteuma	Muutos € 2024-2025
-3 307 692	-3 341 561	0	-3 341 561	-3 127 616	-5,4 %	-213 945	-180 076

Elinkeinopalveluiden talouden toteuma vuonna 2025:

Kaupunginhallitus / elinkeinopalvelut - toimintakate							
				Poikkeama €			
TP 2024	TA 2025	muutos	TA 2025 +muutos	TP 2025	Muutos % 2024-2025	TA+m / toteuma	Muutos € 2024-2025
-2 479 982	-3 650 701	-180 000	-3 830 701	-3 853 397	55,4 %	22 696	1 373 415

Kaupunginhallituksen perustehtävä on johtaa strategisesti Kauhajoen kaupungin ja konserniyhtiöiden toimintoja ja taloutta kauaskantoisilla poliittisilla ja taloudellisilla päätöksillä sekä hyvin toimivalla hallinnolla ja henkilöstöpolitiikalla.

Kaupunginhallituksen painopistealueet:

Hallintopalvelut

- viihtyisän ja turvallisen elämisen Kauhajoki
- laadukkaan opetuksen ja kasvatuksen Kauhajoki
- vahvan yrittämisen Kauhajoki
- tunnettu tapahtumien Kauhajoki
- hyvinvoiva Kauhajoki.

Elinkeinopalvelut

- laadukkaan opetuksen ja kasvatuksen Kauhajoki
- vahvan yrittämisen Kauhajoki
- tunnettu tapahtumien Kauhajoki
- hyvinvoiva Kauhajoki.

7.1.1 Hallintopalvelut

Kaupunginhallitus johtaa strategisesti Kauhajoen kaupungin ja konserniyhtiöiden toimintoja ja taloutta kauaskantoisilla poliittisilla ja taloudellisilla päätöksillä sekä hyvin toimivalla hallinnolla ja henkilöstöpolitiikalla.

Talouden tasapainottamistyö on jatkunut toukokuulla 2025 hyväksytyn taloustyöryhmän loppuraportin pohjalta. Loppuraportti ohjasi talousarvioprosessia syksyllä 2025. Talousarvioprosessin aikana syyskuulla kaupunginhallitus käynnisti yhteistoimintamenettelyn, jonka tavoitteena on 1,5–2,5 miljoonan euron henkilöstösäästöt vuosille 2026–2029.

Vuoden 2025 nettoinvestointien 4 872 570 euron määrärahasta käytettiin 3 703 308 euroa, toteumaksi tuli näin ollen vain 76 %. Investointitason jääminen alle 4 miljoonaan euroon heijastuu positiivisesti kaupungin lainakantaan. Hallintopalvelujen talouden toimintakate talousarvioon nähden alittui 213 945 euroa.

Hallintopalvelujen vastuulla oli järjestää kunta- ja aluevaalit huhtikuulla. Syksyllä aloitettiin hallintopalvelujen koordinoimana kaupungin asianhallintajärjestelmän päivitys täysin uuteen ohjelmaversioon Triplan Oy:n kanssa.

7.1.2 Elinkeinopalvelut

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimivat elinkeinopalvelut vastaavat kaupungin ja elinkeinoelämän kehittämistoiminnasta, yrityspalveluista, maaseutupalveluista, kuntamarkkinoinnin matkailu-, markkinointi- ja viestintätehtävistä, työllisyyspalveluista sekä kuntayhteistyöstä.

Elinkeinopalvelut

Kaupungin elinkeinopalveluiden tavoitteeksi vuoden 2025 talousarviossa asetettiin luoda edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle, kasvulle, kansainvälistymiselle ja sen myötä työpaikkojen ja asukkaiden säilymisestä paikkakunnalla. Tavoitteena on säilyttää Kauhajoen asema teollisuuden ja kaupan alan alueellisena keskuksena. Lisäksi tavoitteena on tukea kaupungin vetovoimaa matkailun ja tapahtumien eteläisenä keskuksena Etelä-Pohjanmaalla. Elinkeinopalvelut seuraavat omassa toiminnassa lähialueen investointeja ja tutkivat, onko niissä mahdollisuuksia Kauhajoen yrityksille.

Elinkeinopalveluiden toiminnassa keskiössä oli yhteistyö vuoden 2025 alusta aloittaneen Suupohjan työllisyysalueen kanssa, yrityspalveluiden työ, kaupungin viestintä ja tapahtumatuotanto, kehittämishankkeiden edistäminen ja päivittäisten palvelujen tuottaminen laadukkaasti ja vaikuttavasti.

Yrityspalvelut

Yrityspalvelut järjestivät vuoden aikana 31 tapahtumaa yksin tai yhteistyökumppaneiden kanssa. Näihin osallistui yhteensä yli 470 henkilöä.

Yrityspalveluiden keskeinen rooli on tukea yrityksiä investointi- ja kehittämishankkeiden rahoitushakemuksissa. Vuonna 2025 elinkeinoasiamies osallistui 21 yrityshankkeen valmisteluun, ja kaikki saivat myönteisen rahoituspäätöksen vuoden aikana. Hankkeiden yhteenlaskettu budjetti oli noin 2,3 miljoonaa euroa, ja myönnetty julkisen tuki 766 444 euroa.

Kehittämistoiminta

Kaupunki osallistui aktiivisesti mm. Lauhanvuori-Hämeenkan-
gas Geopark-yhdistyksen, Seutukaupunkiverkoston, Yrityskehittäjäverkoston, Leader Suupohjan sekä Epanet-verkoston toimintaan. Aron teollisuusalueelle parannettiin alueen jatkokehityksen edellytyksiä rakentamalla hulevesien poistoa alueella sekä rakennettiin välivarastointikenttä teollisiin tarpeisiin.

Kuntamarkkinointi ja tapahtumat

Elinkeinopalveluiden alaisuudessa tuotetaan ja koordinoidaan kaupungin viestintää, kuntamarkkinointia sekä tapahtumatuotantoa. Merkittävimpiä kaupungin järjestämiä tapahtumia oli elo-syyskuun vaihteessa pidetyt Ruokamessut sekä kauppiaiden kanssa yhteistyössä järjestetyt Kauppojen Kauhajoki -tapahtumat. Kauhajoen kauppiasverkoston kanssa toteutettiin kaksi Kauppojen Kauhajoki -tempausta 9.5.2025 ja 13.9.2025.

Vuoden 2025 aikana elinkeinopalvelut olivat mukana markkinoimassa matkailusisältöjä messuilla ja tapahtumissa mm. lähimatkailumarkkinoilla Seinäjoella, Kauhajoen Rekrymessuilla ja Ruokamessuilla. Isompien tapahtumien lisäksi markkinointi ja viestintä oli mukana useissa pienemmissä tapahtumissa kuten esimerkiksi Kauha-Hiihdon 50-vuotisjuhlajuhlissa, Geopark-viikon Liiku ja lumoudu -tapahtumassa Nummijärvellä, Kauhajoki-festareilla sekä Sanssin kartanon joulumyyjäisissä

Maaseutuhallinto

Maaseutuhallinto on maataloushallinnon palveluyksikkö, joka toteuttaa valtion maaseutuhallintoa yhteistoiminta-alueella. Kauhajoen yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Kauhajoen kaupungin lisäksi Isojoen, Karijoen ja Teuvan kunnat. Tärkeimpänä tehtävänä on hoitaa kansallisten ja EU-tukien vastaanotto-, käsittely- ja päätöstehtävät tehokkaasti ja ajallaan. Vuonna 2025 maataloustukia maksettiin noin 15,45 miljoonaa euroa. Kauhajoella tilamäärä oli 357. Maataloustukia maksettiin keskimäärin noin 43 250 euroa per tila. Tukien piirissä peltoa oli yhteensä 23 350 hehtaaria.

Työllisyyspalvelut

Vuonna 2025 alusta työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille, ja Kauhajoki on kuulunut Suupohjan työllisyysalueeseen. Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä Vuoksi aloitti tuottamaan työllisyyspalvelut Suupohjan kunnille mukaan lukien Kauhajoen kaupunki ja Kurikan kaupungille sekä Kristiinankaupungille.

Vuonna 2025 työttömyysaste oli Kauhajoella korkein vuoden lopussa, 13,2 % (10,6 % / 2024). Matalinta työttömyys oli toukokuussa 8,9 %. Työttömiä työnhakijoita oli 31.12.2025 yhteensä 719 henkilöä (592 / 2024). Alle 20-vuotiaita oli työttömänä 30 ja pitkäaikaistyöttömiä oli 192.

Työttömyysturva on uudistunut. Vuoden 2025 alusta alkaen kunnat rahoittavat osan Kelan maksamista työttömyystuista eli työmarkkinatuesta ja peruspäivärahasta sekä työttömyyskassojen maksamista ansiopäivärahasta.

Kauhajoen kaupungin osarahoittama työttömyysturva oli vuonna 2025 yhteensä 1 562 289 euroa.

Työllisyyden kehitys Kauhajoella vuosina 2022–2025:

Kohderyhmä	2022	2023	2024	2025
Alle 25-vuotiaat työttömät	65	65	85	118
Alle 25-vuotiaat, %	11,7	12,4	14,4	16,4
Yli vuoden työttömänä olleet pitkäaikaistyöttömät	102	98	125	192
Yli vuoden, %	18,4	18,7	21,1	26,7
Kokonaistyöttömyys henkilöä	555	524	592	719
Kokonaistyöttömyys, %	9,8	9,4	10,6	13,2

Tarkastuslautakunnan arvio

Elinkeinopalvelujen tavoitteena on kaupunginhallituksen alaisuudessa tiivistää kaupungin johdon, elinkeinoasiamiehen ja yrittäjien välistä yhteyttä. Vuonna 2025 on aloitettu tavoitteellisempi työ elinkeinopalvelujen toimesta yritysten houkuttelemiseksi ja teollisuusalueiden käyttöasteen parantamiseksi. Työ on kesken, ja henkilötöyövoimaa tulisi lisätä tulevinä vuosina, mikäli hanketyövoimaa ei ole käytettävissä.

Tarkastuslautakunta pitää huolestuttavana etenkin pitkäaikaistyöttömien suurta määrää, joka tulee aiheuttamaan kaupungille jatkuvia suuria kustannuksia työttömyyskorvauksina ns. sakkomaksuina. Tulevaisuuden kannalta on erityistä huomioita kiinnitettävä nuorten työttömyyteen pyrkien kannustamaan työttömiä nuoria joko jatko-opintoihin tai muuhun koulutukseen.

Elinkeinopalveluiden osalta on etsittävä uusia avauksia huomioiden erityisesti kansainväliset markkinat ja niillä tapahtuvat merkittävät muutokset, etenkin puolustusvälineellisuudessa ja tekoälyyn liittyvissä toiminnoissa.

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osalta tarkastuslautakunta toteaa, että toimiala on saavuttanut talousarvioon nähden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

7.2 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Tilinpäätös 2025

Toiminnan laajuus vuosina 2022–2025:

Tavoite	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Varhaiskasvatus, lasten lkm yht.	411	385	383	347
• oma toiminta	355	330	329	289
• palveluseteli (yksityinen)	56	55	54	58
Lastenhoidon tuki, lasten lkm (koti- /yksityisen hoidon tuki)	113	117	104	113
Esiopetuksen oppilasmäärä	120	123	107	105
Apip-toimintaan osallistuvien lukumäärä	190	178	162	153
Perusopetuksen 1–6-vuosiluokkien oppilasmäärä	847	829	804	788
Perusopetuksen 7–9-vuosiluokkien oppilasmäärä	463	502	472	454
Erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden määrä	155	171	154	170
Lukion opiskelijat	160	176	166	189

Kasvatus- ja opetuslautakunnan talouden toteuma vuonna 2025:

Kasvatus- ja opetuslautakunta - toimintakate							
TA 2025				Poikkeama €			
TP 2024	TA 2025	muutos	+muutos	TP 2025	Muutos % 2024-2025	TA+m / toteuma	Muutos € 2024-2025
-18 736 839	-18 869 550	-200 000	-19 069 550	-19 494 269	4,0 %	424 719	757 430

Lautakunnan tehtävänä on tuottaa vahvat ja kattavat lapsilähtöiset varhaiskasvatus-, esi- ja perusopetus- sekä lukiopalvelut ja tukea toisen ja korkea-asteen koulutuksen opetustoiminnan jatkumista Kauhajoella.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan painopistealueet:

- yhteisesti sovittujen arvolauseiden toteuttaminen ja vaaliminen koko palvelun tarjonnassa
- kasvatus- ja opetuspalveluiden tehokas ja taloudellinen järjestäminen pedagogiikkaa ja kasvatusta tukevissa turvallisissa toimintaympäristöissä
- lasten, nuorten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistävät toimet ja kehityssuunnat huomioidaan kaikissa toiminnoissa
- monitoimijainen yhteistyö hyvinvointialueen kanssa
- asiantunteva henkilöstö sekä henkilöstön laadukas koulutus ja työhyvinvointi.

Yleiset perustelut

Kaupunginhallituksen asettama raami kasvatus- ja opetuslautakunnalle vuodelle 2025 oli 18 869 550 € ja talousarvioehdotus vuodelle 2025 on 18 869 550 €. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä toimintakate oli 18 736 839 €.

Keskeinen seurattava asia kasvatus- ja opetuspalveluissa on syntyvyys, koska se määrittää palvelujen järjestämisen laajuutta. Tyypillinen syntyvyys Kauhajoella on sijoittunut pitkään noin 130–140 lapsen tuntumaan. Suurin pudotus syntyvyydessä on tapahtunut viime vuosina.

Syntyvyys Kauhajoella vuosina 2018-2025:

- 2018: 104 lasta
- 2019: 100 lasta
- 2020: 88 lasta
- 2021: 76 lasta
- 2022: 81 lasta
- 2023: 85 lasta
- 2024: 78 lasta
- 2025: 79 lasta (ennakkotieto)

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tulosalueella on talousarviossa varauduttu tuottamaan palvelut lakisääteisellä tasolla noin 360 lapselle, varhaiskasvatuskerhoja ja perhetupa Soffan toimintaa sekä KELA:n myöntämää lastenhoidon tukea. Lasten kotihoidon tukea varaudutaan antamaan noin 110 lapselle. Talousarvio sisältää myös viisivuotiaiden lasten 20 viikkotunnin maksuttoman varhaiskasvatuksen.

Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään varhaiskasvatuslain edellyttämällä tavalla. Yksityistä varhaiskasvatusta tuetaan palveluseteleillä. Tällä hetkellä keskimääräinen osallistumisaste varhaiskasvatukseen on noussut kokonaisuudessaan yli 80 %:iin aiemmasta 70 %:sta, minkä vuoksi syntyvyyden laskusta huolimatta varhaiskasvatuspaikkojen lukumäärää ei voida samassa suhteessa vähentää. Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten lukumäärä on lisääntynyt. Suuri haaste on kelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien saatavuus. Päiväkotien määrä on sama vuodesta 2014 lähtien.

Opetus ja koulutus / Esi- ja perusopetus

Kauhajoella annetaan perusasteen opetusta 0–6-luokkien oppilaille 7 toimipisteessä sekä 7–9-luokkien oppilaille Kauhajoen Yhteiskoulussa.

Opetuksen ja koulutuksen alueella on vuonna 2025 järjestetty esi- ja perusopetusta lakisääteisine palveluineen hieman alle 1 400 oppilaalle, 1–6-vuosiluokkien oppilasmäärän ollessa 788 ja 7–9-vuosiluokkien 454. Vuoden 2024 vastaavat luvut olivat 804 ja 472.

Perusopetuksessa lähtökohtana on oppilaan koulupaikan määräytyminen lähikouluperiaatteella. Perusopetuslain 37 § mukaan opetuksen järjestäjällä tulee olla riittävä määrä opettajien virkoja tai tuntiopettajia. Lisäksi kouluilla työskentelee määräaikaisina viranhaltijoiden tai tuntiopettajien sijaisia, vakituisia koulunkäynninohjaajia ja koulusihteereitä. Erityisen tuen tarpeen määrä on kasvanut viime vuosien aikana, eikä kasvu näytä taittuvan. Erityisopetukseen on tarvittu lisää koordinoitiresurssia.

Perusopetuksen palveluverkkoselvitys on valmistunut ja kaupunginvaltuusto on tehnyt asiassa päätöksen, mikä rajaa koulujen elinvoimاران 48 oppilaaseen kahtena peräkkäisenä laskentavuotena ja tämän mukaan Hyyrän koulun toiminta lakkaisi 1.8.2027 ja oppilaat siirtyisivät tuolloin Pukkilan kouluun.

Työhyvinvoinnin edistämiseksi hyödynnetään mm. AVI:n myöntämää avustusta henkilöstön liikunnallisen elämäntavan tukemiseen. Avustuksella on tarjottu toimialan työntekijöille mm. Virkku-kortteja, joita he voivat vapaasti käyttää omiin liikuntaharrastuksiinsa ilmaiseksi.

Lukio

Lukio-opetusta annetaan Kauhajoen lukiossa. Lukion opiskelijoiden määrä vuonna 2025 oli 189 ja vuonna 2024 määrä oli 166. Teuvan lukiolaisista noin puolet kulkee Kauhajoen lukiossa.

Lukiolaki ja opetussuunnitelma korostavat oppimisen tuen ja erityisopetuksen järjestämisen velvoitetta, mikä on pystytty täyttämään sisäisin järjestelyin opetustoimen alla.

Merkittävänä muutoksena tulee Vuoksin yhteyteen rakennettava yhteiskampus, minkä rakentaminen aloitetaan keväällä 2026. Lukiokoulutus saa uudet, nykyaikaiset opetustilat ja toisen asteen koulutusta pystytään toteuttamaan täysimääräisesti yhteistyössä lukiokoulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen kesken. Lukiokoulutus on nähtävä merkittävänä kunnan elinvoiman lisääjänä. Opetustarjonnaltaan monipuolinen lukiokoulutus on kunnan resurssien panostamista tulevaisuuteen.

Yhteenveto

Budjettiraami vuodelle 2025 on ollut toimialalle käyttäjämäärään ja palveluiden tuottamiseen nähden selkeästi alimitoitettu. Vrt. budjetti 2025 18,87 miljoonaa euroa vs. tilinpäätös 2024 18,77 miljoonaa euroa, jolloin lähtökohteisesti on ollut tiedossa, että raami ei tule kestäämään edes työ- ja virkaehtosopimuksen mukaisia palkankorotuksia, joiden arvioitu laajuus asettuu vähimmillään noin 450 000 euroa luokkaan.

Asiaa korjattiin lisätalousarviolla syksyllä 2025, minkä suuruus oli tuossa vaiheessa varovaisuusperiaatteella 200 000 euroa. Sopimuskorotuksiin peilaten tarvitaan vielä toinen lisätalousarvio, minkä suuruudeksi on tarkentunut 424 719 euroa. Asiasta on mainittu jo ensimmäisessä lisätalousarviokäsittelyssä 8.10.2025.

Kustannustasosta voidaan huomioida valtakunnallisesti, että kustannusten taso Kauhajoen kaupungin kasvat- ja opetuspalveluissa on saman kokoluokan kuntiin nähden keskimääräistä hieman halvempaa.

Talousarvioraamit ovat olleet tiukkoja. Sijaiskoulujen viiden prosentin varaus oli käytännössä liian pieni. Laitteiden vuokrakuluissa varaus on 2010-luvun tasolla. Palveluiden ostoissa on ylitystä, mikä perustuu pitkälti työterveyshuollon palveluiden kustannusnousuun. Työterveyshuolto-palvelujen osto on myös vuosien vanhassa tasossa. Lukiokoulutuksesta on myös tullut maksutonta.

Kasvatus- ja opetuspalveluissa on työntekijöitä noin 350, mikä tarkoittaa 16 miljoonan euron talousarviokustannuksia. Palkankorotuksiin oli varauduttu vuodelle 2025, mutta tarve oli arvioitua korkeampi. Palkkakustannusten nousu 3,4 % edellisvuoteen verrattuna perustuu ensisijaisesti työehtosopimuksiin. Palkkakustannusten osuus on merkittävä eli 78 % kaikista kasvatus- ja opetuspalveluiden menoista. Sijaisten käytön lisääntyminen on myös nostanut kustannuksia. Lakisääteiset tehtävät on hoidettava. Henkilöstötyövuosien määrä on laskenut, ollen 331 vuonna 2024 ja 304 vuonna 2025.

EU-hanke inklusiivisuuden parantamisesta varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

Kasvatus- ja opetusjohtaja Lari Marjamäki on mukana EU:n kasvatus- ja koulutusalan kehityshankkeessa, jossa on Suomen lisäksi osallisena Euroopasta muitakin maita. Suomella ja Irlannilla on vetovastuu. Hankkeessa tarkastellaan inklusiivista johtamisen ja opettamisen kautta. Inklusiivisuus on jokaisen oikeutta olla osallinen ja yhdenvertainen. Lari Marjamäki on ainut Suomesta mukana oleva kutsuttu sivistystoimialan johtaja.

Opetus ja koulutus

Oppilaskohtaiset kustannukset vuosina 2022-2025:

	2022	2023	2024	2025
Perusopetus €/oppilas	8 913,98	8 678,44	9 698,50	10 446,32
Lukio-opetus €/opiskelija	7 580,85	7 343,96	8 212,36	8 301,49

Perusopetuksen ryhmäkokojen kehitys Kauhajoen kaupungissa vuosina 2019–2025:

Vuosiluokka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1–2	19	18	16	17	16	16	15
3–6	18	19	19	18	19	17	16
7–9	19	18	19	20	19	18	18

Kuljetusoppilaiden (esikoululaisten ja 1–9-luokkalaisten) lukumäärän ja kuljetuskustannusten kehitys syyskuussa vuosina 2022–2025:

	2022	2023	2024	2025
Kuljetusoppilaiden lukumäärä	499	519	532	487
Kustannus € (alv 0 %)	1 110 196	1 250 084	1 322 649	1 386 460
Kustannus € (alv 0 %) / oppilas	2 224,84	2 408,64	2 486,18	2 846,94

Perusopetuksen yksikköhinta on kohonnut, koska oppilasmäärä laskee nyt vauhdilla ja rakenteemme on edelleen sama kuin aiemmin. Tämä näkyy myös pienenevissä opetusryhmissä, mikä perustelee kustannusten nousua. Eli samalla rakenteella, kun tuotetaan pienemmälle oppilasmäärälle samat palvelut, on luonnollista, että yksikköhinta nousee. Yksikköhinnan nousuun vaikuttaa myös kuljetuskustannusten nousu, joka on oppilaskohtaisissa kustannuksissa sisällä. Kuljetuskustannusten kehittyminen on eritelty vielä omassa taulukossaan, mutta se näkyy myös kokonaiskustannuksessa/oppilas.

Lukiokoulutuksen kustannusnousu on ollut erittäin pientä ja se perustuu nousseeseen opiskelijamäärään. Eli kun samalla rakenteella tuotetaan palvelua suuremmalle opiskelijajoukko, jarruttaa se kustannuskehitystä.

Merkitsevää on huomioida, että vyörytykset (puhtaus, ruoka ja kiinteistö) ovat nousseet yli 3 miljoonan euron tasolle perusopetuksessa. Tämä tarkoittaa 6,7 % kustannusnousua vuosien 2024–2025 välillä. Lukiokoulutuksessa kustannus sitä vastoin on hieman laskenut, vaikka kokonaisopiskelijamäärä on noussut.

Tarkastuslautakunnan arvio

Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet, mutta taloudelliset tavoitteet muutostalousarvioon nähden eivät ole toteutuneet. Toinen lisätalousarvio, 424 719 euroa tulee käsittelyyn vasta vuoden 2025 tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä.

Talousarvio on tehtävä noudatettavaksi ja niin, ettei siihen ole tarpeellista tehdä muutoksia tilikauden aikana. Jatkuva alibudjetointi liian tiukan raamin takia johtaa vuosittain lisäbudjettien käsittelyyn valtuustotasolla. Kasvatus- ja opetuspalveluiden osalta on alibudjetointia tapahtunut jatkuvasti. Asiantuntijalautakunnan osaamista olisi tärkeä huomioida.

Syntyvyys Kauhajoella on erittäin alhaisella tasolla ja oppilasmäärä tulee putoamaan tulevan vuosikymmenen aikana, ellei merkittävää muutosta syntyvyydessä tapahdu, ja tämä tulee huomioida tulevien toimintojen suunnittelussa. Oppilasmäärän putoaminen ja sen seurauksena toimintojen uudelleen arvioiminen noussevat esille tulevina vuosina tiukassa taloudellisessa tilanteessa.

Rakentavan yhteistyön merkitys kaikilla tasoilla tulee entistä tärkeämmäksi, kun taloudellinen liikkumavara pienenee.

Liikunnan riemua Arossa.

7.3 Hyvinvointilautakunta

Tilinpäätös 2025

Toiminnan laajuus vuosina 2022–2025:

Tavoite	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Kansalaisopiston opetustunnit	8 590	9 525	10 143	9 830
Opiskelijamäärä	2 148	4 007	4 346	3 640
Panula-opiston opetustunnit	7 400	6 638	6 846,42	6 561
Opiskelijamäärä	280	217	240	256
Avoin muskari		503	1 104	1 078
Kulttuuritoimen järjestämät				
• tilaisuudet	107	89	97	151
• kävijät	9 450	6 000	7 300	7 500
Kirjaston lainaukset	170 795	178 089	180 422	132 448
Kirjastoauton lainaukset	48 178	43 745	42 702	45 901
Nuorisopalveluiden kohdatut	20 444	28 562	28 758	25 030
Nuorisotilojen kävijät	16 867	15 969	14 499	15 497
Liikuntapalveluiden viikoittainen ohjattu liikunta (järjestetyt ryhmät)				
• osallistujat	1 679	1 794	1 667	
	19 920	23 612	22 644	
Virkistysuimala-urheilutalon kävijät	69 331	82 371	85 938	93 355
• uimala	51 906	59 773	59 048	58 866
• urheilutalo	17 425	22 598	26 890	34 489
Ulkoliikunta-alueiden käyttäjät				

Hyvinvointilautakunnan talouden toteuma vuonna 2025:

Hyvinvointilautakunta - toimintakate							
TA 2025				Poikkeama €			
TP 2024	TA 2025	muutos	+muutos	TP 2025	Muutos % 2024-2025	TA+m / toteuma	Muutos € 2024-2025
-2 632 740	-2 554 469	-324 000	-2 878 469	-3 094 659	17,5 %	216 190	461 919

Kansalaisopisto

Lautakunnan toimialana on kaupungin hyvinvointipalveluiden tuottaminen ja koordinointi sekä markkinointi- viestintä. Hyvinvointipalveluja tuottavat liikunta- ja nuorisopalvelut, opistot (kansalaisopisto ja Panula-opisto), kulttuuritoimi, kirjasto- ja tietopalvelut.

Hyvinvointilautakunnan painopistealueet:

- monipuoliset, terveyttä ja hyvinvointia tukevat ja edistävät tasa-arvoisesti saatavilla olevat palvelut eri-ikäisille ja eri kohderyhmille
- avoin vuorovaikutteinen viestintä kuntalaisten kanssa
- aktiivinen ja osallistuva kuntalainen
- suunnitelmallinen viestintä ja markkinointi
- ennaltaehkäisevä ja ennakkoiva toimintatapa hyvinvoinnin vahvistamisessa kaikissa julkisissa palveluissa.

Kansalaisopisto tarjosi vuoden 2025 keväällä maksutonta suomen kielen opetusta Kauhajoella ja osakaskunnissa opetus- ja kulttuuriministeriön tukemassa hankkeessa mm. kotoutumisajan ylittäneille maahanmuuttajille. Syksyllä suomen kielen opetus jatkui normaalina maksullisena kurssitoimintana. Maksuttomien osallistumismahdollisuuksien ja erikseen kohderyhmälle räätälöityjen kurssien avulla työttömät ja ikääntynyt väestö huomioidaan.

Kirjasto-opistotalon remontin myötä kansalaisopiston toimisto, opettajien työtilat sekä kuvataiteen ja pianonsoiton opetustilat siirtyivät väliaikaisesti Opintolaan. Kansalaisopiston rehtorin virkavapaan aikana viransijainen hoiti myös hyvinvointijohtajan tehtäviä puolen vuoden ajan.

Kansalaisopiston opetustuntien määrä pysyi edellisvuoden tasolla taloudellisista resursseista ja valtionosuuksien pienemisestä huolimatta. Kustannustehokkuutta on parannettu perustamalla verkkokauppa kurssimaksujen keräämiseen sekä työaikaa tehostamalla. Kerran vuodessa ilmestyvällä opinto-ohjelmalla ja siirtymällä jakelupisteiden käyttöön säästettiin jakelukustannuksissa.

Panula-opisto

Kirjasto- ja opistotalon remontin vuoksi musiikkiopiston opetustoiminta siirtyi väistötiloihin useaan eri kohteeseen, mikä vaikeutti opetustyötä sekä kulttuurikasvatussuunnitelmaan kirjattu musiikillinen ryhmäytyspaja jäi toteuttamatta.

Panula-opisto toimii alueellaan vahvassa yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa tarjoamalla muskariopettajan muskarihetkiä koko toimialueen varhaiskasvatusikäisille lapsille päiväkodeissa ja perhepäivähoitajien ryhmissä. Avoimiin muskareihin osallistui vuoden aikana reilu 1 000 lasta. Yhteistyössä Nummirock-festivaalin kanssa järjestetty yhteinen lasten ja nuorten bändileiri jo 5. kertaa.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritalo tarjoaa monipuolisesti erilaisia tapahtumia ja palveluita. Vuoden aikana järjestettiin 151 erilaista kulttuuritapahtumaa. Viikoittainen keskiviikkotoiminta on vakiinnuttanut asemansa seniorien osallistumisessa eri teemojen äärelle. Kulttuuritalossa kokoontuu säännöllisesti noin 23 yhdistystä.

Kauhajoen Kulttuuriviikko Kriuhnaasun aikana tapahtumia järjestettiin yhteensä 50, joista yli puolet ilmaisia tapahtumia. Ilmaiskonsertteja on järjestetty muun muassa alueen palvelukodeissa. Koulut olivat aktiivisesti mukana järjestämässä "Koulurauhaa"-taidenäyttelyn Kulttuuritalolle.

Kulttuuripalvelut ovat olleet yhteistyössä eri toimijoiden kanssa huomioiden erityisryhmien kulttuuritarjonnan mahdollistamisen sekä monikulttuurisuustoimikunnan kanssa järjestetyt tapahtumat.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Vuoden 2025 alussa kirjasto muutti väistötiloihin entisen soppakoulun tiloihin. Lisäksi kirjastoautolle tuli lisäpysäkki Prännärintiellä. Pienemmät tilat ja vähäisemmät aukioloajat ovat vähentäneet asiakasmääriä vuoden aikana.

Kirjaston ja peruskoulun yhteistyösopimuksen mukaiset kirjavinkkaukset ja kirjastokäynnit järjestäytyivät suunnitelmien mukaisesti, mutta tapahtumien järjestäminen väistötiloissa jäi vähäiseksi. Sen sijaan vapaaehtoistyöntekijöiden järjestämät lukupiirit, lukukoira ja lukulemmikki jatkuivat myös väistötiloissa. Kirjaston kotipalveluyhteistyö jatkui myös väistötiloissa.

Kirjastoauto Tarinakärry on ollut mukana erilaisissa tapahtumissa ja sen reittiä ja pysäkkejä on muokattu asiakastoiveiden mukaisesti. Kauhajoen kirjasto oli mukana Kestävän kehityksen Eepos-hankkeessa.

Liikuntapalvelut

Elintapaohjaus kohdentui vuonna 2025 lapsiperheiden elintapaohjaukseen yhteistyössä neuvolan ja perheohjaamon kanssa. Liikuntapalveluiden ohjattua liikuntaa on tarjottu pääosin matalankynnyksen liikunnan harrastamisen mahdollistamiseen edullisesti kaikenikäiset huomioiden. Virkun alle 16-vuotiaiden ja yli 75-vuotiaiden maksutonta uintia on jatkettu. Valtion avustus hyvinvoinnin ja terveydenedistämiseen suunnattiin palveluiden laajentumiseen. Liikuntapalvelut on järjestäneet erilaisia maksuttomia avoimia kuntalaisten aktivoimiseksi suunnattuja tapahtumia.

Valtakunnallisen harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminta jatkui OKM:n hankeavustuksella Hessu-harraste-

kerhoina, jotka toteutuivat erityisliikuntakoordinaattorin toteutuksella kaikilla Kauhajoen kouluilla koulupäivän päätyttyä.

Liikuntapaikkojen hoito siirtyi vuoden alussa hyvinvointipalveluihin. Tällä muutoksella saatiin kaikki liikuntapalvelut saman toimialan alaisuuteen. Liikuntapaikkojen hoitoon ostetut koneet nostivat reilusti kuluja ja täten investoinnit eivät pysyneet annetuissa raameissa.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluiden toiminta on toteutunut hyvin perustetävän mukaisesti ja työtä on kehitetty vuoden mittaan ja pyritty reagoimaan ajankohtaisiin tilanteisiin nopeasti. Perusnuorisotyössä kerhotoiminta, ryhmätykset, talotomikunnan toiminta, Räimiskän ja Walkersin aukioloajat jne. ovat pyörineet suunnitellusti. Kesäajalla 4 kk oli käytössä Walkers-auto "Tiikeri", mikä näkyi Walkersin kohdattujen kasvussa. Tiikeri oli markkinoimassa Walkersin toimintaa Ruokamessuilla. Nuorisotyö jalkautui Wau-toiminnan lisäksi erilaisiin tapahtumiin sekä nuorten ajanviettopaikkoihin.

Koulunuorisotyön toteuttamista on jatkettu valtionavustuksen avulla kaikilla alakouluilla 5–6-luokkalaisiin painottuen. Uusi koulunuorisotyön avustuskauti alkoi joulukuussa 2025 nimellä "Kohdataan Kauhajoen kouluissa" ja työ laajeni myös 3–4-luokille. Tärkeimpinä painotuksina hankekaudella on ollut koulunuorisotyön laajentaminen ja kehittäminen, nivelvaihteyden kehittäminen siirryttäessä alakoulusta yläkouluun.

Erityisnuorisotyössä on keskitytty lasten ja nuorten kiusaamisen ja väkivallan ennaltaehkäisyyn. Kasvatuksen ja opetuksen alla toimivien hankkeiden avulla on mahdollistettu erityisnuorisotyön suuntaamista myös alakouluille. Yhteistyö Perheohjaamon kanssa on lisääntynyt ja työnjakoa tehty onnistuneesti.

Etsivään nuorisotyöhön nuoret ohjautuivat vuoden aikana eniten ottamalla itse suoraan yhteyttä etsiviin. Toiseksi eniten ohjautumista tapahtui sosiaali- ja terveydenhuollon kautta ja kolmanneksi oppilaitosten ja puolustusvoimien kautta. Nuorten tuen tarve on kasvanut ja useat tarvitsevat aikaisempaa laajempaa ja pitkäaikaisempaa tukea.

Nuorisovaltuusto

Vuoden 2025 alussa järjestäytynyt nuorisovaltuusto järjesti nuorille suunnatun laskettelureissun Himokselle ja ostosmatkan Tampereelle loppuvuodesta. Nuorisovaltuusto oli mukana luomassa uusia "Jutellaan mompomiiteistä" ja "Kylän komein kulkupeli" -tapahtumia. Yhteistyössä Kauhajoen akuuttiosaston kanssa tehty "Prääsääksä"-video saattohoito-osaston toiminnasta esitettiin kaikille yläkoulun oppilaille.

Kauden aikana nuorisovaltuusto on valmistellut asioita tapahtuma-, budjetti-, ja rekrytointi-ryhmissä sekä viestintä tiimissä. Nuorisovaltuuston ohjaajana toimii erityisnuorisotyöntekijä sekä nuorisohjaaja.

Lapsiparlamentti

Lapsiparlamentti on uusi vaikuttamistoimielin, jonka tehtävänä on varmistaa lasten tulevan kuulluksi heitä itseään koskevassa kunnan päätöksenteossa, toiminnassa ja kehittämisessä. Lapsiparlamenttitoiminnan tarkoituksena on edistää lasten mahdollisuuksia olla osallisina päätöksenteossa ja edistää lasten tasa-arvoista osallistumista yhteiskunnan eri toimintoihin YK:n lasten oikeuksien sopimuksen mukaisesti. Parlamenttiin valitaan kaksi edustajaa jokaisesta alakoulun oppilaskunnasta vuosiluokilta 1–6. Valinnan tekevät oppilaskunnat. Lapsiparlamentti kokoontuu 3 kertaa vuodessa ja tapaamisten tavoitteena on lasten ja päättäjien kohtaaminen lasten elämään vaikuttavien tärkeimpien teemojen äärellä. Lapsiparlamentin toiminnan suunnittelusta ja koordinoinnista vastaa erityisnuorisotyöntekijä. Nuorisovaltuusto ja kaupunginvaltuusto nimeävät lapsiparlamentille oman kumminsa, joka osallistuu lapsiparlamentin kokouksiin ja toimii yhdyshenkilönä lapsiparlamentin, nuorisovaltuuston ja kaupunginvaltuuston välillä. Lapsiparlamentin toiminnasta raportoidaan hyvinvointilautakunnalle.

Hyvinvointilautakunnan perustama poikkihallinnollinen lapsiparlamentti ja lasten kyselytunnit ovat valtakunnallisessa Teaviisarissa mitattavaa kaupungin johtamiseen, osallisuuteen ja kuntalaisfoorumeihin kuuluvaa toimintaa. Valtakunnallisen statuksen vuoksi lapsiparlamentin perustaminen on tärkeää vahvistaa uutena vaikuttajaryhmänä pysyväksi osaksi kaupungin päätöksentekoa. Lapsiparlamentin edustajat osallistuvat myös hyvinvointialueen lasten parlamentin toimintaan.

Vanhusneuvosto

Vanhusneuvoston toiminnan tavoitteena on edistää ikääntyvän väestön hyvinvointia ja terveyttä. Ikäihmisten palveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle on ensiarvoisen tärkeää kehittää kaupungin omia ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palveluita. Vanhusneuvoston tehtävänä on edistää viranomaisten, ikäihmisten sekä eläkeläis- ja vanhusjärjestöjen yhteistoimintaa ja ikäihmisten osallistumista ja vaikuttamista yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Vanhusneuvosto seuraa ikäihmisille tarkoitettujen palvelujen, tukitoimien ja muiden etuuksien kehittymistä ja tekee esityksiä ja aloitteita sekä antaa tarvittaessa lausuntoja ikäihmisiä koskevissa kysymyksissä ja kutsua koolle tarvittaessa kaupungin alueella toimivia eläkeläis- ja vanhusjärjestöjä käsittelemään neuvoston toimialaan kuuluvia asioita.

Kaupunginhallitus päättää vanhusneuvoston toimintäsäännöstä ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja kuuluu vanhusneuvoston jäsenistöön. Toiminnallisesti neuvosto sijoittuu hyvinvointipalveluiden yhteyteen tehden aktiivista yhteistyötä kaikkien kaupungin toimijoiden kanssa.

Vammaisneuvosto

Vammaisneuvoston toiminnan tavoitteena on edistää erityisryhmien hyvinvointia ja terveyttä sekä vaikuttaa kaupungin palveluiden yhdenvertaiseen saatavuuteen ja esteettömyyteen. Vammaisneuvoston tehtävänä on edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden ja vammaisjärjestöjen yhteistoimintaa kaupungissa, seurata vammaisten henkilöiden tarpeiden kehitystä kaupungin alueella sekä seurata kaupungin yleisiin oloihin vaikuttavaa kunnallishallinnon päätöksentekoa vammaisten kannalta. Lisäksi vammaisneuvosto edistää vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnalliseen päätöksentekoon, edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoista osallistumista yhteiskunnan eri toimintoihin sekä seurata vammaisille henkilöille tarkoitettujen palvelujen, tukitoimien ja muiden etuuksien kehitystä kaupungin alueella ja tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa tarvittaessa lausuntoja vammaisuuteen liittyvissä asioissa. Kaupunginhallitus päättää vammaisneuvoston toimintäsäännöstä ja nimeää edustajansa siihen. Tauloudellisesti ja toiminnallisesti neuvosto sijoittuu hyvinvointipalveluiden toimialalle tehden aktiivista yhteistyötä kaikkien kaupungin toimialojen kanssa.

Sote-palveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle vammaisneuvoston yksi tehtävä on edesauttaa ja valvoa yhdyspinoilla tapahtuvaa kunnan ja hyvinvointialueen ehkäisevää palvelutarjontaa ja palveluiden mahdollistamista kaikille asukkaille.

Monikulttuurisuustoimikunta

Monikulttuurisuustoimikunnan tavoitteena on järjestää tapahtumia ja tilaisuuksia, joissa eri kulttuureista tulevat henkilöt ja paikalliset asukkaat kohtaavat. Tutustuminen ja yhdessä tekeminen poistaa ennakkoluuloja ja synnyttää uusia ystäviä.

Vuoden 2025 aikana toimikunta järjesti ruokakurssin Kriuhnaasu-viikolla, äitienpäiväkonsertin, kansainvälisyyspäivän, retken Alpon savannille ja Kammikylään sekä perhematkan Kesken tivoliiin. Toimikunta lahjoitti Sirkus Finlandiaan 30 lastenlippua. Kulttuuritalolla järjestettiin maahanmuuttajille luento sekä monikulttuuriset joulumyymäläiset. Monikulttuurisuustoimikunta avusti romaninaisten viikonloppuleirin järjestämisessä sekä ”Tule joulu kultainen”- konsertin kustannuksissa.

Tarkastuslautakunnan arvio

Hyvinvointipalvelut onnistuivat kasvattamaan toiminnoissaan käyttäjämääriä. Väistöilojen johdosta toimintaansa supistaneiden yksiköiden käyttäjämäärät jäivät luonnollisesti vähäisemmiksi. Kaupunkistrategiassa asetetut tavoitteet matalan kynnyksen monipuoliseen hyvinvoinnin ja vapaa-ajan palveluiden saavutettavuuteen ovat onnistuneet hyvin.

Hyvinvointipalveluissa vuosi 2025 toi muutoksia, kun liikuntapalvelut siirtyivät kokonaisuudessaan samalle toimialalle. Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa syveni edelleen ulkoliikunnan siirron myötä. Siirrosta aiheutui kustannuksia toimialan käyttömenoihin, mm. traktorin sekä nurmikon leikkuu ja -hoitokaluston hankinnoista. Suuri kuluerä kohdistui myös kirjasto- ja opistotalon remontin vuoksi väistöiloihin siirtymisestä ja siitä aiheutuneista ostopalveluista. Palveluihin haetut hankeavustukset jäivät toteutumatta. Muutoksia toimintaan aiheutti myöskin hyvinvointijohtajan vaihtuminen vuoden aikana.

Talouden osalta toiminta ei toteutunut tehdyn talousarvion mukaisesti ja toimintakatteen ylitystä oli muutettuun talousarvioon nähden 8 % eli 216 190 euroa. Saatujen tukien ja avustusten muutos oli edellisvuoteen verrattuna -11 %.

Tarkastuslautakunta toteaa, että hyvinvointipalvelut on onnistunut tehtävässään toiminnallisesti hyvin, monipuolisesti ja laadukkaasti.

Nummirockin bändileirillä lapset pääsivät esiintymään lavalle leirin yksi järjestäjistä Panula-opisto.

7.4 Tekninen lautakunta

Tilinpäätös 2025

Teknisen lautakunnan talouden toteuma vuonna 2025:

Tekninen lautakunta - toimintakate							
TP 2024	TA 2025	muutos	TA 2025		Muutos % 2024-2025	Poikkeama €	
			+muutos	TP 2025		TA+m / toteuma	Muutos € 2024-2025
-5 196 753	-5 260 586	0	-5 260 586	-4 595 192	-11,6 %	-665 394	-601 561

Teknisen lautakunnan toimintatuottojen toteuma oli 109 % ja toimintakulujen toteuma oli 98 %. Toimintakatteeksi muodostui 87 %.

Teknisen toimialan osastojen toimintatuotot ja -kulut vuosina 2022–2025:

	TP2022		TP2023		TP 2024		TP 2025	
	Tuotot %	Kulut %	Tuotot %	Kulut %	Tuotot %	Kulut %	Tuotot %	Kulut %
Kaupunkisuunnittelu	63,5	99,0	138,9	80,1	91,5	92,5	87,7	96,4
Kunnallistekniikka	141,9	113,3	96,0	103,5	109,9	101,9	168,0	87,4
Toimitilapalvelut	103,9	105,7	125,9	105,9	109,1	100,9	101,7	100,7
Rakennusvalvonta	51,7	81,0	79,5	86,4	98,9	91,3	103,0	91,2

Teknisen lautakunnan perustehtävänä on järjestää ja kehittää asiakkailleen asiantuntevasti ja laadukkaasti näiden tarvitsemat tekniset palvelut. Tehtävänä on luoda asiantuntevalla maankäytön suunnittelulla edellytykset viihtyisän, terveellisen ja turvallisen asuin-, työ- ja vapaa-ajan ympäristön rakentumiselle.

Teknisen lautakunnan painopistealueet:

- yhdyskuntarakenteen ja elinvoimaisuuden kehittäminen
- kestävä maapolitiikka ja maankäytön suunnittelu ja kaava-alueiden toteutus
- nopeat ja joustavat liikenneyhteydet
- keskusta ja vapaa-aikakeskusalueen kehittäminen
- tehokas palvelutoiminta ja talouden tasapaino
- terveyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen
- kiinteistöjen toiminnallisen tehokkuuden tarkastelu
- energiatehokkuutta koskevan toimintasuunnitelman toteuttaminen
- yhteistyö ja osallistuminen
- työhyvinvoinnin ja jaksamisen parantaminen.

Lautakunnan toimintakate alittui 665 394 euroa vuonna 2025. Alitus muodostui kunnallistekniikan tulosalueella suurimmaksi osaksi 417 000 euron puunmyyntitulojen tuloutumisesta kertomusvuodelle. Myös palvelujen osto-tarpeen muutokset sekä sääolosuhteista johtunut yleisten alueiden talvikunnossapidon tarpeen väheneminen vaikuttivat toimintakatteeseen alentavasti.

Poimintoja toiminnallisista asioista

Kiinteistöstrategian laadinta on aloitettu ja se tullaan saattamaan loppuun alkuvuodesta 2026. Sote- ja pelastuslaitoskiinteistöjen yhtiöittämisselvitystä on aloitettu, ja se tullaan saattamaan loppuun 2026 vuoden alussa.

Useat kaavoitukseen liittyvät luonnokset ja ehdotukset etenivät nähtävilläolovaiheeseen. Kaavoituskatsaus vuodelta 2024 ja kaavoitusohjelma vuosille 2025–2029 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.3.2025.

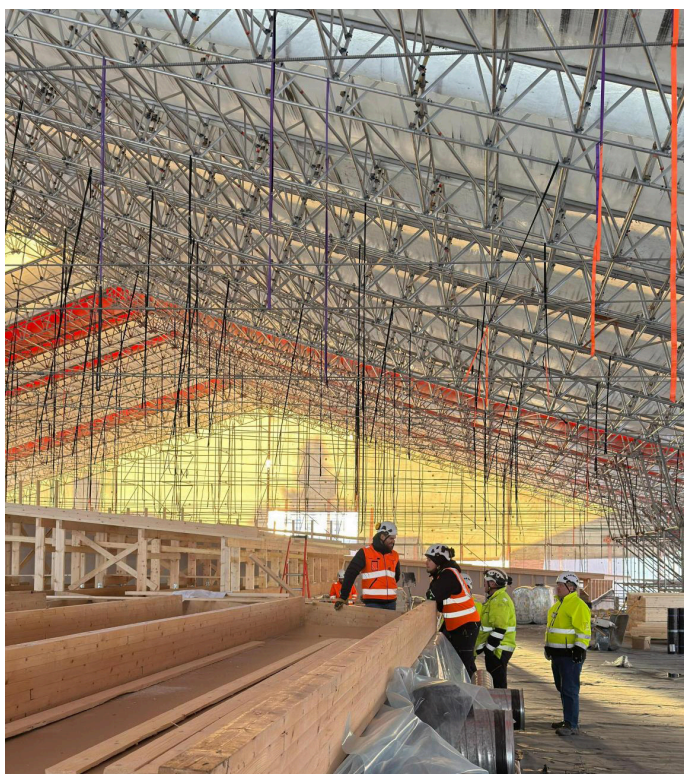
Investointien 2025 toteuma

Merkittävimmät investoinnit 2025 olivat:

- kirjastotalon peruskorjaustyöt etenivät 45 %:n valmiusasteeseen.
- Aronkylän JTF-hanke käynnistyi.
- vapaa-aikakeskuksen sosiaalirakennuksen suunnittelu käynnistettiin.
- Hämes-Havusen pihakuivatukset valmistuivat.
- Geopark-keskuksen tilamuutostyö kulttuuritalossa saatiin valmiiksi syksyllä.
- vapaa-aikakeskuksen jalkapallotekonurmikenttä on saatu valmiiksi.

Tarkastuslautakunnan arvio

Teknisen lautakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet suunnitelmien mukaan. Sitova toimintakate alittui 665 394 euroa. Alitusta muodostui lähes jokaisella tulosalueella.

Kuvia teknisten palvelujen toiminnasta vuonna 2025: Keväällä 2025 laitettiin kuntoon suihkulähde ja kesällä katuja. Kirjastotalon peruskorjaustyöt käynnistyivät 21.7.2025. Syksyllä uusittiin valotolppia.

7.5 Rakennuslautakunta

Tilinpäätös 2025

Rakennuslautakunnan talouden toteuma vuonna 2025:

Rakennuslautakunta - toimintakate							
				Poikkeama €			
TP 2024	TA 2025	muutos	TA 2025 +muutos	TP 2025	Muutos % 2024-2025	TA+m / toteuma	Muutos € 2024-2025
-182 038	-206 409	0	-206 409	-182 160	0,1 %	-24 249	122

Rakennuslautakunnan lupatilasto vuosilta 2022-2025:

Lupatyyppi	Saapunut				Myönnetty				Muu päätös			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
POI Poikkeamispäätös	1	3	3	6	1	2	3	6	0	1	0	0
SUU Suunnittelutarveratkaisu	3	0	1	0	3	0	1	0	0	0	0	0
R Rakennuslupa	91	63	73	0	93	65	70	5	0	0	0	0
RL Rakentamislupa	0	0	0	71	0	0	0	67	0	0	0	0
T Toimenpidelupa	23	26	24	0	24	26	24	3	0	0	0	0
M Maisematyölupa	5	10	14	15	4	11	14	14	0	0	0	0
PI Purkamisilmoitus	1	3	7	5	3	3	6	6	0	0	0	0
P Purkamislupa	4	3	7	1	3	3	7	1	0	0	0	0
RJ Rakennusluvan jatko	8	4	6	2	8	4	6	2	0	0	0	0
I Ilmoitus	13	15	9	0	13	15	9	0	0	0	0	0
TJO Vastuullinen työnjohtaja	96	73	67	47	70	64	66	44	0	0	0	0
TJ Toimenpideluvan jatko	2	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0
Yhteensä	247	201	212	147	223	194	207	148	0	1	0	0

Rakennuslautakunnan katselmustilasto vuosilta 2022–2025:

Katselmukselajeittain	Lkm			
	2022	2023	2024	2025
Aloitustilmoitus	2	2	0	4
Rakennustöiden aloitus	10	3	11	10
Aloituskokous	10	5	5	4
Rakennuksen sijoitus	13	7	2	0
Perustuskatselmus	2	0	0	0
Rakennekatselmus	26	21	13	10
Väestönsuojakatselmus	0	2	0	0
Rakennusvaihekatselmus	4	2	2	0
Käyttöönottokatselmus	47	35	20	16
Käyttöönottokatselmus ennen sisäänmuuttoa	14	16	8	2
Loppukatselmus	189	147	131	93
Yhteensä	317	240	192	139

Rakennusvalvonta palvelee kaupunkilaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta sekä käsittelee rakentamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset ja antaa ohjeita rakentajille. Seuraa rakentamisen yleistä kehitystä kaupungissa sekä vaikuttaa valmisteluun, joka liittyy rakentamiseen, maisema- ja kaupunkikuvaan sekä maankäytön suunnitteluun.

Rakennuslautakunnan painopistealueet:

- toimiva palvelurakenne
- kuntayhteistyö
- rakentamisen ohjauksen ja sääntelyn tavoitteena on varmistaa laadukas, turvallinen ja terveellinen rakentaminen
- maankäytön ja rakentamisen suunnittelulla luodaan edellytykset laadukkaalle ja elinvoimaiselle rakennetulle ympäristölle
- rekisteritietojen laatu ja ajantasaisuus
- sähköiset palvelut
- rakentamislain 751/2023 uudistuksen tuomat muutokset ja käytännöt alkaen 1.1.2025.

Toimiva palvelurakenne

Lupien haku toimii sähköisenä lähes 100 %.

Varautuminen eläköitymiseen on toteutunut.

Rakentamislain vaatimat ohjelmistomuutokset on toteutettu.

Hallintosääntö on päivitetty vastaamaan rakentamislakia.

Talous

Talouden toteuma tulojen osalta ylittynyt ja menojen osalta alitusta on 22 663 euroa.

Rakennusjärjestyksen ja taksan päivitystyö on aloitettu ja valmistuu 2026.

Tarkastuslautakunnan arvio

Rakennuslautakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet suunnitelmien mukaan. Sitova toimintakate alittui 24 249 euroa.

7.6 Ympäristölautakunta

Tilinpäätös 2025

Ympäristölautakunnan talouden toteuma vuonna 2025:

Ympäristölautakunta - toimintakate							
				Poikkeama €			
TP 2024	TA 2025	muutos	TA 2025 +muutos	TP 2025	Muutos % 2024-2025	TA+m / toteuma	Muutos € 2024-2025
-675 379	-676 078	0	-676 078	-663 389	-1,8 %	-12 689	-11 990

Lautakunnan tehtäväalue kattaa ympäristöterveyden, eläinlääkinnän ja ympäristönsuojelun lakisääteiset viranomaistehtävät.

Ympäristölautakunnan toiminnan toteuma

Ympäristöpalvelut toteutetaan Suupohjan kuntien (Isojoki, Karijoki, Kauhajoki ja Teuva) hyväksymän yhteistoimintasopimuksen mukaan. Ympäristöpalvelujen taloutta hoitaa ja siitä vastaa Kauhajoen kaupunki. Ympäristöpalvelujen talousarviosta päättää Kauhajoen kaupunki yhteistoiminta-alueen kuntia kuultuaan.

Vuoden 2025 toiminnalliset tavoitteet ympäristöpalveluissa keskittyivät viihtyisyyden ja turvallisuuden lisäämiseen, yrittäjälähtöisiin toimintatapoihin sekä riski- ja asiakaspe-
rusteiseen tarkastustoimintaan. Ympäristölautakunnan tulokortissa määritellyt keskeiset tavoitteet ovat vuoden 2025 osalta pääosin toteutuneet.

Viranomaispäätöksenteosta on vastannut 10-jäseninen, ylikunnallinen ympäristölautakunta. Lautakunta kokoontui vuoden aikana 6 kertaa. Ympäristölautakunnan uusi toimintakausi 2025-2029 käynnistyi 27.8.2025. Uusi lautakunta kokoontui vuoden aikana 3 kertaa. Viranhaltijoille delegoitiin päätösvaltaa ympäristölautakunnan päätöksellä.

Ympäristölautakunnan talouden toteuma

Ympäristölautakunnan toimintatuottojen toteuma on 99 %, toimintakulujen 99 % ja toimintakate 98 %. Ympäristölautakunnan toimintakate alitti talousarvion 12 689 € vuonna 2025.

Myyntituotot sisältävät kuntien maksuosuudet ja valtion korvaukset eläinlääkintähuoltolain mukaisten tehtävien hoitamisesta. Maksutuotot koostuvat lupa-, tarkastus- ja perusmaksuista sekä päivystyspuhelintuotoista. Vuoden 2025 tarkastusmäärät eivät saavuttaneet tavoitteita, ja maksutuottojen toteuma jäi 89 %:iin. Maksutuottojen kertymään vaikuttaa tarkastusmäärien lisäksi vuoden aikana vireille tulevien lupien määrä, joiden osuutta ei pystytty ennakoimaan. Kokonaisuudessaan toimintatuottojen toteuma hienoisesti alle talousarvion.

Ympäristöpalveluiden toimintakulut vuonna 2025 ovat 1 340 381 €. Toimintakulut alittivat talousarvion 19 361 €.

Tarkastuslautakunnan arvio

Lakisääteisten tehtävien lisäksi ympäristöpalvelujen tehtäväalueen painopistealueet johdetaan Kauhajoen kaupunkistrategiasta ja kaupungin talousarviosta, jotka osaltaan ohjaavat toiminnan suunnittelua ja toteutusta. Laajan tehtäväalueen hoitamisessa lautakunta onnistui pääosin tavoitteiden mukaisesti. Suurimmat talousarvion ylitykset johtuivat erinäisten kustannusten noususta, johon ei ollut osattu varautua talousarvion laadinnan yhteydessä ja johon lautakunta ei suoraan voinut vaikuttaa. Tarkastuslautakunta kannustaa ympäristölautakuntaa omalta osaltaan jatkamaan tarkkaa taloudenpitoa.

Ympäristölautakunnan talouden toteuma / tuottojen ja kuljen erittely 2025 -taulukko, sekä kuntien maksuosuudet 2025 -taulukko seuraavalla sivulla.

Kauhaneva

Ympäristölautakunnan talouden toteuma / tuottojen ja kulujen erittely vuonna 2025:

Ympäristö- lautakunta	TP 2024	TA 2025	muutos	TA 2025 +muutos	TP 2025	Muutos % 2024- 2025	Poikkeama €TA+m / toteuma	Muutos € 2024-2025
Toimintatuotot								
Myyntituotot	538 710	525 664		525 664	521 849	-3,1 %	-3 815	- 16 862
Maksutuotot	131 545	152 000		152 000	135 983	3,4 %	-16 017	4 438
Tuet ja avustukset	6 549			0	12 891	96,8 %	12 891	6 342
Muut toimintatuotot	5 963	6 000		6 000	6 270	5,1 %	270	307
Toimintatuotot yhteensä	682 767	683 664	0	683 664	676 992	-0,8 %	-6 672	-5 775
Valmistus omaan käyttöön								
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-1 180 292	-1 159 762		-1 159 762	-1 173 240	-0,6 %	13 478	- 7 053
Palvelujen ostot	-58 706	-76 530		-76 530	-63 871	8,8 %	-12 659	5 165
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 065	-22 650		-22 650	-15 369	-45,2 %	-7 281	-12 696
Avustukset	-2 147	-4 400		-4 400	-2 122	-1,2 %	-2 278	-25
Muut toimintakulut	-88 935	-96 400		-96 400	-85 779	-3,5 %	-10 621	-3 157
Toimintakulut yhteensä	-1 358 146	-1 359 742	0	-1 359 742	-1 340 381	-1,3 %	-19 361	-17 765
Toimintakate (sitova)	-675 379	-676 078	0	-676 078	-663 389	-1,8 %	-12 689	-11 990

Kuntien maksuosuudet vuonna 2025:

Kuntien maksuosuudet (jako viimeisimmän vahvistetun väkiluvun 31.12.2024 perusteella):							
Maksuosuudet	Ympäristöltk ja hallinto	Ympäristön- suojelu	Ympäristö- terv.huolto	Valvonta- eläinlääkäri	Eläinlääkintä -huolto	Ympäristö palvelut yht.	TA 2025 arvio*)
Karjoki	11 023,99	8 444,54	12 509,24	-1 856,97	38 701,66	68 822,48	70 908,00
Isojoki	17 063,89	13 071,19	19 362,88	-2 874,38	59 905,77	106 529,35	108 271,00
Teuva	44 343,28	33 967,61	50 317,59	-7 469,53	155 674,85	276 833,80	283 988,00
Kauhajoki	119 066,75	91 206,89	135 108,45	-20 056,54	418 004,68	743 330,24	753 125,00
Maksuosuudet yhteensä	191 497,92	146 690,23	217 298,17	-32 257,42	672 286,97	1 195 515,87	1 216 292,00

Taulukko: Kuntien maksuosuudet

*) Karijoen, Isojoen ja Teuvan kunnille 23.10.2024 ilmoitettu arvio kuntalaskutuksesta 2025.

7.7 Henkilöstö

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2025 ja 31.12.2024:

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2025	2024
Kaupunginhallitus, josta:	24	23
* Hallintopalvelut	10	9
* Elinkeinopalvelut	14	14
Kasvatus- ja opetuspalvelut	318	331
Hyvinvointipalvelut	111	114
Tekniset palvelut	92	100
Rakennusvalvonta	3	4
Ympäristöpalvelut	17	15
Yhteensä	565	587

Kauhajoen kaupungin palveluksessa oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 565 henkilöä (587 / 2024). Vakinaisten määrä oli 418 henkilöä (74 %) ja määräaikaisten 147 (26 %) henkilöä. Henkilöstön keski-ikä oli 49,3 vuotta ja merkittävä osuus henkilöstöstä oli naisia.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli vuonna 2025 yhteensä 21 516 403,11 euroa, mikä oli 0,2 % edellisvuotta enemmän.

Vuonna 2025 terveysperusteisia poissaolopäiviä oli yhteensä 8 949 kalenteripäivää, joista 2 380 päivää koostui ns. lyhyistä, alle 4 päivän poissaoloista. Poissaolojen kokonaismäärä oli hienoisessa laskussa. Alle kuukauden mittaiset poissaolot olivat selkeimmin laskussa (-646 päivää).

Terveysperusteisten poissaolojen palkkakustannukset ilman sosiaalikuluja olivat 720 753 euroa, edellisenä vuonna kulut olivat 727 353 euroa. Kustannukset olivat hienoisessa laskussa, mutta niiden tasoon vaikutti merkittävästi pitkien, 91–180 päivän poissaolojen kustannus (110 718 euroa). Esimerkiksi vuonna 2024 näiden osuus oli vain 12 862,80 euroa, eikä yli 180 päivän poissaoloja ollut lainkaan. Kyseessä on kuitenkin yksittäiset sairastapaukset.

Vanhuuseläkkeelle siirryttiin keskimäärin 64,1-vuotiaana. Eläkeikä on hieman edellisvuotta alhaisempi. Erilaisten työkyvyttömyysratkaisuiden piiriin siirtyi kuusi henkilöä. Työkyvyttömyysmaksujen osuus on 0,49 % palkkasummasta, kun verrokkikunnissa vastaava luku on 0,73 %.

Toimialoittain on toteutettu henkilöstön koulutussuunnitelmaa osaamistarpeet, lainsäädännön vaatimukset ja henkilöstön koulutustoiveet huomioon ottaen. Henkilöstön kouluttautumista tuettiin Eduhouse-koulutusympäristön kautta. Vuosimaksun hinnalla koko laaja koulutusvalikoima on käytettävissä.

Työterveyshuolto ja työsuojeluorganisaatio ovat yhteistyökumppaneita ja asiantuntijoita työhyvinvoinnin ja työkyvyn tukemisessa. Työterveyshuollon palveluntuottajana on toiminut toukokuusta 2024 lähtien Oy KristinaMedi Ab.

Henkilöstön turvallisuuteen panostettiin mm. toteuttamalla laaja riskien arvioinnin kierros sekä tekemällä yhteistyösopimus Turva Ässät Oy:n kanssa henkilösuojaus- ja vartiointipalveluista.

Vuoden 2025 alussa henkilöstöetuudet siirtyivät ePassiin. ePassi on ollut aktiivisessa käytössä (487 henkilöä, 30 925,18 euroa) ja käytetyistä eduista noin 21 % käytiin kaupungin omiin palveluihin. Vuosi 2025 haastoi henkilöstöhallintoa monin tavoin. Valtakunnalliset työehtoneuvottelut olivat katkolla keväällä 2025. Sopimusneuvotteluiden myötä koko kunnallisen yleisen työ- ja virkaehtosopimuksen alainen henkilöstö siirtyi tasopalkkaukseen. Tasopalkkauudistuksen rinnalla käynnistettiin koko henkilöstöä koskettava yhteistoimintamenettely ja toimintojen rakenteellinen tarkastelu syyskuussa 2025. Neuvottelut jatkuivat vuodenvaihteen yli päättyen lopulta tammikuussa 2026.

Henkilöstötilinpäätös 2025 valmistuu kevään 2026 aikana, ja se käsitellään kaupunginvaltuustossa 25.5.2026. Henkilöstökertomuksessa annetaan keskeiset henkilöstöä ja henkilöstövoimavaroja kuvaavat tunnusluvut.

Tarkastuslautakunnan arvio

Tarkastuslautakunta toteaa, että tasopalkkauudistus on ollut suuri ponnistus, joka on vienyt merkittävän osan henkilöstöhallinnon työajasta kevään ja syksyn 2025 aikana. Henkilöstötilinpäätös tulisi käsitellä yhdessä tilinpäätösasiakirjojen kanssa.

8. Muut havainnot vuodelta 2025

Tarkastuslautakunta korostaa asioiden huolellista valmistelua ja lakien, säännösten sekä ohjeiden tarkkaa noudattamista. Asioiden valmisteluun ja perehtymiseen tulee varata tarpeeksi aikaa. Jatkuva alibudjetointi tietoisesti liian tiukan raamin takia johtaa vuosittain lisäbudjettien käsittelyyn valtuustotasolla. Tarkastuslautakunta kehottaa realismiin talousarviota tehtäessä.

Kaupungin tilinpäätös 2025 on alijäämäinen 401 765 euroa. Kokonaisvelkamäärä asukasta kohden väheni 68 euroa ollen 5 284 euroa/asukas. Kaupungin konsernissa velkamäärä asukasta kohden kasvoi 94 euroa ollen 7 348 euroa/asukas. Kaupungin konserni sisältää kaupungin, sen konserniyhtiöt ja osuudet kuntayhtymistä. Tiedonkulku tytäryhtiöiden ja kaupungin välillä tulee olla riittävää.

Kaupungin tilinpäätöksessä 2024 oli taseessa edellisten tilikausien ylijäämää 2,18 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 tilikauden alijäämän 401 765 euroa kirjaamisen jälkeen taseen ylijäämä 31.12.2025 on 1,78 miljoonaa euroa. Kertaeränä tulosta heikensivät muihin rahoituskuluihin kirjatut, yritystoimintaan liittyvät alaskirjaukset, noin 300 000 euroa.

9. Seuranta

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä arviointikertomuksen jälkiseurantaa. Lautakunta esittää, että kaupunginvaltuusto velvoittaa hallintokunnat ja konserniyhtiöt käsittelemään arviointikertomuksen ja ryhtymään toimenpiteisiin omalta osaltaan esille nostettujen havaintojen korjaamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi. Tehdyistä toimenpiteistä pyydetään raportoimaan tarkastuslautakunnalle 30.10.2026 mennessä.

10. Tarkastuslautakunnan yhteenveto ja esitys valtuustolle

Tarkastuslautakunta toteaa, että Kauhajoen kaupunginvaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungin ja kuntakonsernin tilinpäätöksessä ovat toteutuneet ja toiminta on järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta kehottaa kiinnittämään erityisesti huomiota parempaan taloudenhoitoon sekä tarkoin harjitsemaan tulevia investointeja ja niiden tarpeellisuutta ja tuottavuutta kaupungin kannalta.

Talousarvion muuttamiseen ajantasaiseksi toiminnan ja talouden tai määrärahatarpeiden ja tuloarvioiden muuttuessa tulee huomioida. Tarvittavat toimenpiteet tulee tehdä tilivuoden aikana.

Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle tilinpäätöksen 2025 hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille.

Kauhajoen keskusaukion eli nykyisen Sööpärintorin kunnostamissuunnitelmista pidettiin yleisötilaisuus 23.9.2025. Kuvassa on näkymä Puistotieltä Jokirantapuiston suuntaan - Kuva -Nomaji Maisema-arkkitehdit Oy

11. Allekirjoitukset

Kauhajoen kaupungin tarkastuslautakunta:

Juha Kuusisto
puheenjohtaja

Anne Penttala
varapuheenjohtaja

Heikki Ahola
jäsen

Eija Ala-Pantti
jäsen

Mika Muurimäki
jäsen

Arviointikertomus on allekirjoitettu sähköisesti.

JUHA MATTI KUUSISTO
Kauhajoen kaupunki, FI01787183, Hallintoaukio, 61800, Kauhajoki
0c79cd5a-ed4-46a0-aaee-cfb120c8fefe - 2026-05-11 16:28:55 UTC +03:00
BankID / MobileID - 885ff630-1e14-459c-b709-ba426bf794d8 - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

ANNE HELENA PENTTALA
Kauhajoen kaupunki, FI01787183, Hallintoaukio, 61800, Kauhajoki
f2c97078-a6ac-4062-9e66-a2794386223c - 2026-05-11 16:36:25 UTC +03:00
BankID / MobileID - 89d5f5a7-c28f-4fb0-a74d-eefd6fdc635f - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

HEIKKI OSKARI AHOLA
Kauhajoen kaupunki, FI01787183, Hallintoaukio, 61800, Kauhajoki
f09aaeaa-eeaf-4085-b8b0-579233d14631 - 2026-05-11 16:50:23 UTC +03:00
BankID / MobileID - dacdc2ad-7d75-4fc4-be7c-7ed83d325ecb - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

EIJA HANNELE ALA-PANTTI
Kauhajoen kaupunki, FI01787183, Hallintoaukio, 61800, Kauhajoki
9ad157fc-1f06-41bc-a480-5048b9b75606 - 2026-05-11 16:54:43 UTC +03:00
BankID / MobileID - 175920c6-6608-4c51-87d5-39c088258c9d - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

MIKA JUHANA MUURIMÄKI
Kauhajoen kaupunki, FI01787183, Hallintoaukio, 61800, Kauhajoki
63cfeb98-d5cc-403c-8a94-22defadc9bfd - 2026-05-11 21:11:49 UTC +03:00
BankID / MobileID - ca0ca9ab-8fc1-4972-aac1-b28e9694d2a2 - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firimatekningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende